

IVO FENCL

ROK JORIKY

Seznam povídek a veršů včetně úvodního motta

Čtyřicátý druhý Shakespearův sonet

Romance s Jorikou

(Příběh se vzpomínkou na Ztracený obzor)

Vynalezení Facebooku Marvinem Harkinsem aneb Tohle je večer, kdy budeme spolu

(Příběh jednoho putování)

Nápojový lístek

(Příběh jednoho setkání)

Dívka v masce a centrum palačinky

(Příběh s Jorikou a mým synem)

Příběh dívky s lokýnkami

(Autentický záznam o setkání s neznámou Joričinou známou)

Čtyřicátý druhý Shakespearův sonet

(Přeložil Martin Hilský)

Že mi ji přebral? Budiž, má ji mít,
ač, proč to neříct, měl jsem ji moc rád.

Že on je její? S tím se nedá žít -
ta ztráta bolí nejvíc ze všech ztrát.

Vrah lásky je, však já ho zprostím viny:

Spí s ní jen kvůli mně, mne v ní miluje
a ona důvod k tomu nemá jiný -

že je můj přítel, po vůli mu je.

Jeho jsem ztratil, získala ho ona,

ztratil jsem ji a v zisk to změnil on,

za oba teď ten účet se mnou srovná -

rád nesu tohle dvojí břemeno:

vždyť já jsem on, a proto raduji se:

milují mne, když spolu milují se.

Romance s Jorikou

(Příběh se vzpomínkou na ztracený obzor)

Pokud nastane krize, vzbudte mě, i kdybych byl na zasedání vlády. Ronald Reagan

Zatímco na širokém schodišti muzea začínala svatba, dole, ve vstupní hale vzal Zbyněk Lorence přátelsky okolo ramen, aby nakoukli do kavárny, kam se náš hrdina od rána neodvážil. „Čeho se bojíš?“

„Joriky.“

„Copak? Zametla s tebou?“

„Ano. Vůbec mě nebere na vědomí.“

„Spravit se dají pendlovky. Tohle nevím,“ postrčil ho Zbyněk. Možná právem si představoval, že je na rozdíl od Lorence velký komunikátor.

*

Aby člověk navázal kontakt s jedinou a pravou (říkal si náš hrdina), musel by se cítit aspoň relativně šťastně. Aby se ovšem podobně měl, musí nejdřív navázat kontakt s jedinou a pravou. Ne? A neříká se něčemu podobnému zacyklení a rozetne snad ten gordický uzel Zbyněk, který už si za letu strhával z ramen koženou bundu s liškou?

Se sebejistou Jean-Paula Belmonda se návštěvník muzea prohnal vstupní, nekuřáckou částí kavárny a kamaráda Lorence s sebou dovedl až do Joričina teritoria. Sotva seskočili z dvou bukových schodů v zúžené části prostor, spatřili barmanku. Lorenc, pravda, jen periferně. Klopil oči, což byla i taktika, ale taky obavy z téhle ženské.

Usedli v koutě. Pod obraz, i když se neplánovali zpít. Z rámu do kavárny (jmenovala se Šangri-La) vrůstaly bílé velehory. Z rádia je zrovna doplňoval Luboš Pospíšil a Zbyněk si poprvé v životě prohlížel Joriku.

Jeho kamarád ne. Znal ji. A choulil se zády k barovému pultu jak slepé kotě, zatímco barmanka přišla blíž, oči jako magnety.

Zbyněk se opřel o bundu, přehozenou přes židli. Poručil si presso a kolu. „A ty, Marvine? Je to na mě, dej si, co chceš!“

Lorenc stále ještě neodtrhl oči z ubrusu a skutečně se útlého stínu slečny Úchvatné bál. Úzkost mu zrovna i oškubávala duši a Jorika, to poupě, vážně měla na to, aby vás psychicky zlomila, zdeptala a udolala. Stanula před nimi jako stát a z rádia začal zpívat Leonard Cohen.

Usmála se, ale nechtěla už být na Lorence hodná, takže se bál po právu. Očekávatelných zranění. Těch, která jistě zvládala bravurně uštědřovat. „Všechno?“ zeptala se.

„Všechno.“

Vrátila se do bezpečí za oblý pult. Lorencovi připadala tiše planoucí i jako nejpodstatnější z hvězd kosmu. Jistému srdci byla tou pravou a je to srdce mé, věděl. Má jorika je centrum palačinky i vesmíru. „Vážně všecko?“ zeptal se Zbyněk. „No, jak myslíš.“

S entuziasmem sobě vlastním začal nastiňovat, co poslední dobou provádí s penězi a děvčaty. Jeho kamarád nereagoval. Nebo jen chvílemi a sotva znatelně. Zůstával schoulený do klubka a snad ani muzejní exponát výra nemohl působit strnuleji. Ještě se nestal egyptskou mumií, ale dojde na to, říkal si. A přece...

A přece byste měli své vlastní okolí buďto bavit anebo šokovat, radí klasik. Aspoň jedno z toho.

A co když ano? A co když ji šokuji? říkal si.

Co když právě letargií dávanou na odív – a navzdory tvé magnetizující blízkosti, barmanko? Zbytečně doufal v zázrak a záměrně zůstával nečitelný, protože na odkrytí hledí je svět příliš zrádný, jak věděl, a všude čeká nebezpečný hrad.

Lorence ovšem obklopovala spíš gotická kobka. Jedním z klíčů k jeho osudu byla i intenzita jeho přetvářky. „Já dělám šaška, je to jen maska, která můj smutek zakrývá,“ napsal dávno předtím do bubblegumové písničky František Ringo Čech a Lorenc nenacházel ani sílu na další děláni klauna.

Přesto mě považují za pana Bezstarostného, věděl. Jak jinak ostatně taky před světem vystupovat? Jak? V muzeu ani jinde s úspěchem nevystavíte vlastní vnitřní hrůzu z reality! Jak by to šlo? Nemohl se zbavit pocitu, že svět stvořil čert, a to si nemohl dát za rámeček. Sílu, ano, sílu, tu, hochu, vystavuj. Ne slabost, ty plevo!

Ne že by neuměl být sám sebou. Ale navenek hrával. Role. A dokonce i někdejší Joričin partner Jakub ho následkem toho vnímal jako věčného optimistu a veselou kopu.

A Jorika?

Luzně existovala. I z dálav Lorence hrála, i když to sama neměla v plánu. A je ta pravá a já ji potkal, ujišťoval se pošetile. Je jiná, jí se ani není třeba koukat na zadek.

Pokud se Jorika vyskytoval nablízku a on sám oné pomyslné záři, cítil se šťastný. Ani oko nemusel zdvihnout z ubrusu - a srdcem ji „obaloval“. Již programově po ní nepokukoval.

Přesto či právě proto zahlédl útlé zápěstí. Obemykal je kožený řemínek s velikými hodinkami. „Ty mi dal Kuba,“ zdůraznila kdysi před Lorencem a teď před něj postavila prázdnou skleničku. Vedle zabodla láhev koly, zavlnila se a zmizela.

*

Se Zbyňkem probírali společné známé, pomyslně mapovali kamarádem právě děděné pozemky za městem a bonviván se taktéž zanášel obchody s ojetými auty a s mobily. „A co dovolená?“

Zbyňěk začal doporučovat některé destinace i včetně Egypta, kde se podle něj dalo stále ještě relaxovat, tedy pokud jste nepropagovali *Satanské verše*. „Ale na freje mi bohatě stačí tady Plzeň!“ zaplál. A momentálně prý plane i pro lovy žen v řeckých lázních.

Tam se to balí! „To mi, Lorenci, věř. A možná by to byla vhodná příležitost i pro tebe!“

Slyší nás? napadlo stydlína a snil, že milovaná barmanka bedlivě naslouchá. Zbyňka pak bezpochyby vnímá jako světáka! rozhlédl se. Její kavárna zůstávala jako obvykle prázdná a majitel se z toho zatím nehroutil a Jorika také ne, ale mohli.

Stejně to bylo zvláštní. Uhranou přece Jorika musí každého, připadalo Lorencovi, takže je ta prázdnota s podivem. Ne? Kdo by se tu - kvůli ní - nepřilepit na židli? I třeba i na celý den, no, kdo? Tak jak to, že nemá plno? nechápal při pohledu na její do nekonečna rozpuštěné, odbarvené vlasy.

*

Jorika navštěvovala hotelovou školu na Borech a zde, v muzeu vykonávala praxi, která spočívala i v tom, že odpoledne konverzovala se spolužačkami.

Byly taky krásné. Sedávaly před ní jako vzorné panenky na vysokých stoličkách a Jorika obyčejně vzosně dominovala jejich cvrlikotu. Jak jen rády tu holky klábosily! Jak k Jorice vzhlížely! Tak třeba Eva... A šlo se divit?

Přece zůstávala magnetkou. Kouzlem. Nejpůvabnějším ze štítů velehor. A narozena na šťastné planetě 23. prosince, tedy ve stejný den jako Táňa Kuchařová či Carla Bruni... Bylo pak divu, že Lorence natolik ovládla?

Neexistovala pro něj jiná žena, aby s ní měl podobně slavnostní pocit. Jen Joriku miloval a prahl i malovat, a to pokud možno uprostřed Montmartru. Chtěl zachytit ty čárky jejích očí, tak proč se přede mnou pokaždé zasmušíš? zoufal si a něha, po které prahl, v jeho životě absentovala.

Jorika Lorencovi nepřipadala zaměnitelná, ale onehdy zašel moc daleko. I následkem toho se střetl s chladným odstupem. Znovu ji teď zkusil zachytit koutkem oka. Slušně prý tančí a je i sluníčkem! Ne? Ó, jak jí to sluší! Tango v jejím podání jistě bude tygří, ale... Ale nutit tohle mládě do lásky? Nikdo nemůže. Naslouchal.

Ne jí. Zbyňkovu chlubení. A podstatné stejně zůstalo ono napůl zapečetěné dítě, i když... Bylo jí dvacet, měla za sebou tři pro ni nekonečné roky chození s Jakubem a na podzim se rozhádali. Rozešli. Teď končil leden. Vzpamatovávala se a rozhodně *nebyla ňouma a měla pěkné zuby*, jak se Lorenc dočetl na jejím profilu na Facebooku. Dost!

Vytrhl se ze vzpomínek. „Za řecký lázně bych já ani korunu nedal.“

„Tvá chyba, Lorenci. Mě to ty holky i hradí.“

„Přece to není erotickej klub!“

Nebyl. Ale plzeňský Casanova se kasal dál. Bylo ovšem zřejmé, že z milenek nežil. Zbyněk byl víc než schopnou štikou „a chci už jen, abys mi, Lorenci, zformulovat ten inzerát. Vyvěším si ho na internet.“

„Ježiš, copak potřebuješ balit holky i virtuálně?“

Možná mi spíš chce udělat radost důvěrou, napadlo Lorence. Dodat mi sebevědomí. Zeptal se: „Co teď vlastně provozuješ za žihadlo?“

„Jako vždycky. Mám vždycky víc aut,“ zaklonil se Zbyněk a vdechl vůni kávy. Jak tam svobodně konverzovali pod štíty, na očích a v doslechu romantické Jorice, oba vypadali mladší.

Ó, jak jsou pošetilí, pomyslíla si.

*

Nenápadně i dál naslouchala a po Zbyňkovi sem tam hodila okem. Proti Lorencovi se jí zdál udělanější a hlavně rozvážný. Znalý světa. Lorenc byl moc rebel. Ne-li zoufalec. Řád si chtějí podmanit mladí, jak psali dokonce i v Joričině učebnici, ale starci, zločinci a byznysmeni, ti si řád světa přizpůsobí. K obrazu svému. Nu, a není to rozumné?

*

Lorenc se ve svých představách ubíral pěšinkou až kams do velehor na obrazech.

Kdes, lásko, zůstala? A jsi dostupná i gangsterům?

Pokud ne, ptám se: Vadí jim při absintu ona absence?

A stačí ke štěstí sex? Jim i většině lidí? Jen sex a sladká erotika? Upil kolu. Snil a paměť, srdce i duše se pro něj staly Bradburyho zlatými jablky ze slunce. Vyhlédl oknem a měl pocit, že u fontány čeká Joričina dvojnice, okusuje jablka dokonalými zuby a chřup! registroval Lorenc bolest.

*

„Přemýšlejte!“ sdělila mu po onom maléru. Řekla to tónem školačky - a ještě jindy se mu před spolužačkami i vysmála. I to zůstane, říkal si, ve vzpomínce krásné. Schraňoval podobné repliky a měl je dokonce za Joričiny předčasné děti a nejvíc se stýská po tom, co nebylo, řekl klasik.

A co je nejtěžší? Těšit se i na věci, které nikdy nepřijdou. „Hele, a co Klára? Pamatuješ?“ přeptal se vzrušeně Zbyňka.

„Aby ne.“

Na podnikových večírcích bývala jejich kolegyně Klára objektem všestranného zájmu. „A někdy i kapku povolnější, vzpomínáš? Udělal jsem jí jednou něco jako návrh...“

„A utekla, ne?“ usmál se Zbyněk.

„Promiň, řekla mi. Nestíhám.“ Zasmáli se tomu a i Jorika vše registrovala. Lorenc se zoufale snažil, aby debata letěla k jejím uším i dál, ale změnili téma a probírali někdejšího šéfa. „Měl tě rád,“ mínil Zbyněk.

„Myslíš, že jako pivoňku?“

„Nevím, ale máš to jako s manželstvími. Taky rozpadnou, nebo každý druhý. Znam Otů dýl než ty, Lorenci, sype lidi jen do dvou pytlů a zrovna tys mu pad do oka, nebo aspoň, kdyžs nastoupil.“

„A komu bych nepadl, že?“ sehrál Lorenc optimistu a lakovali i dál. Lakovali se Zbyněkem na růžovo dokonce i pochmurné vzpomínky. Ale ani jeden ve zmíněné firmě už nepracoval a nevypadli tamodtud dobrovolně, nýbrž byli odejiti.

Zatímco to probírali, na schodišti muzea končila svatba a do kavárny vstoupila dáma z propagačního oddělení: „Lorenci...“

„Jdu se Zuzanou uklidit židle,“ zvedl se. „Zbynd' o? Čekej.“

Výzvu pronesl záměrně tak, jako by mu kamarád byl otrokem, a podobně mluvívala Jorika s oddanými kamarádkami. Aspoň jednou ji napodobil.

Nyní pomáhal Zuzaně. Když se vrátil, Zbyněk se neudržel smíchy. „Ty tu chodíš jako herec! To jsi i ozbrojen?“

„Blázníš? Nejsem krejčí z Panamy!“ Rozhlédl se. Zamrzelo ho, že Jorika už neseďí v doslechu. Přesto existovala v kavárně dál a kdo se vypařil, byla jen většina spolužaček. A čas?

Bohužel čas už vnímám jinak než ty, Joriko! věděl Lorenc a nezvládal ani spočítat, kolikátou pije kolu.

Není to dávno, co jsem prvně stál tváří v tvář tobě, barmanko, a pokoušel se vybrat si z nápojového lístku nějaký alkohol. Pousmála ses a tak lapidárně jsi broukla: „A co rum?“

„Všiml sis?“ vytrhl ho Zbyněk z dumání.

„Evy? Jo, třída. Na mě moc nóbl, asi pyšná jako páv, ale jináč...“

„Nemyslím Evu, Lorenci. Myslím támhle Míšu.“

Lorenc se pootočil. Dívka v mini klábosila přes pult s Jorikou. „Co je s ní?“

„Samice, ne?“

A ty se zas líbíš Jorice, lkal Lorenc v duchu. A jedna věc byla zvláštní. Kdysi, když poprvé potkal Jakuba, připomněl mu tento Joričin kluk právě Zbyňka.

Čím, Lorenc nepochopil.

Ve fyzické podobě to nebylo. „Zaplatíme!“

*

Jorika bohužel pro Lorence nekasírovala. Zastoupila ji Míša. Jí uhranutý Zbyněk ležérně platil za oba tenkými prsty pomyslného makléře z Wall Street a přihodil spropitné, odporoučel se na WC a Lorenc zůstal pod bílými horami jenom se ženami. Na voňavou Joriku se ani teď nepodíval, i když se koukat chtěl, a fingoval vlastní lhostejnost, zatímco zaměstnanec muzea David (zrovna dorazil) jí hleděl do očí a flirtovat průběžně i s Míšou. S ní vyloženě.

Poskytuje mi prostor, uvědomil si náhle Lorenc. Ale nezmátořil se ani poté, Jorika ho onehdy vyplašila moc. Ze vzpomínek stále slyšel její *přemýšlejte* a ó, jak jen se vypořádat s tak školometskou radou?

Nevěděl. Co ženská v tu ránu zapomene, bere blázen vážně, a taky proto je bláznem.

*

„Na vás už nikdy nebudu hodná,“ sdělila mu tenkrát tónem pěničky.

„A co když jsem ten pravý?“ stal se na nanosekundu drzým. Joričina reakce se pod skalními štíty rozezvučela jak skryté zvony. Nebo spíš zvonky. Smála se a on dodal: „Protože vy jste ta pravá.“

Ale minuli se v čase.

*

„To by mi pánbů neudělal,“ vyhodnotila Jorika onu nabídku brilantně a dialog v Lorencovi utkvěl jako čirá krása. Navždy.

*

Jak asi zvládají (občasná) odmítnutí chlapi typu Belmonda, Jakuba a Zbyňka? ptal se sám sebe. Netušil. Sám ty situace zvládal jen horko těžko.

A to mě ničí! věděl. Vstal. Šel. Sice měl v kavárně hlídat Zbyňkovu bundu, ale zapomněl na to. Zastavil se nerozhodně až za rohem, u dveří na chodbu, kam David, Míša a Jorika nedohlédli. No, přece se nerozbrečím!

Do kavárny vstoupil paleontolog Pšenička: „Ahoj, Lorenci.“

Zdalipak je ti divný, že tu trčím, kamením a potahuju se suříkem? pomyslil si Lorenc. Počkat! Neříkal Zbyněk: „Hlídej bundu, mám tam tři tácy,“? Místo aby se však vrátil, vyšel z kavárny. Stanul v chladu muzejní dvorany s prstem v knoflíkové dírcce saka a za kasou si četla jeho kolegyně Olga. Po očku sledovala poutko. Kdy se utrhne?

A ucho džbánu?

A kam se poděli svatebčani? Do Panamy? Kavárnou rozhodně zhrdli.

Já být ženichem, tak bych neuměl zdejší barmanku tak snadno obejít, snil Lorenc pošetile. I o tom, že dnes u servírky nabyl na ceně.

Ostentativní Zbyňkovo děvkařství ji mohlo iritovat, to ano, ale... Kdyby Zbynd'a nedorazil, tak bych se do kavárny neodvážil. A pakliže ano? Neprojevilo bych se.

Ostatně, jak bych se mohl projevit? Neměl bych s kým komunikovat. Takhle jo. Měl jsem Zbynd'u. Úchvatná díky tomu mohla zaslechnout... minimálně útržky našeho dialogu. A mám body! Ne?

Zbyněk se už vracel z WC. Halekal: „Jdu!“ Skočil si pro bundu s liškou, vzápětí stáli před muzeem. Bílá tma houstla. Jorika, jak Lorenc tušil, telefonovala Evě.

Proč se tu vlastně dneska zastavil Zbyněk?

*

Z nudy? přemítal Lorenc. Nebo je vážně přítel? Jak asi kamarádství vnímají ženské? Vrátil se pokorně do služební kobky a na monitorech sledoval jak chodníky, tak vnitřnosti muzea. Ale ani jediná kamera nešmírovala útroby kavárny. Ten den tam už nevstoupil.

Stačilo! tvrdil si. Už jí dnes dráhu nezkřížím, pokazil bych vše.

Když se ale vydal v šest domů, zrovna vyrazila k umývárně. Pilíře dvorany ji, co čert nechtěl, Lorencovi zastřely. Anebo ho zahlédla?

Pokud, nedala to znát. Náhodě ovšem stačí i jen sekunda. Jistě existuje i cosi jako fatální časování a rozdalo tentokrát nepravé karty. S Jorikou se minuli. Jako už tolikrát. A přece si teprve v ten podvečer pomyslíl: To mě bude mrzet až do smrti. Zvláštní, jak o našich osudech rozhodují špičky pomyslných ledovců!

*

Jednoduše nečekal, až posype vyčůraná zpátky, a zbabělec ostatně nikdy neosloví krásnou ženu, poznamenal Shakespeare (a Lorenc si to vybavil). Hm, já ovšem Joriku oslovil a dokonce víckrát, vzpomínal. Musí tudíž přinejmenším tušit, že ji mám rád. Vzpomněl si ale, jak jednou došla dvoranou až k Olze...

Nějakých deset minut před tím, než žalovala, navštívil kavárnu a horlivě se zajímal, proč by „všechno“ nešlo vrátit. „Co kdybyste zapomněla na to mý

miluji?“ navrhl dětinsky. Komunikujme! snil bláhově a Jorika si promluvila s Olgou.

Došel k nim a ona zmlkla, nepotlačila úsměv, byť spíš rozmarný než vítězů. Kdyby ji tak moc neměl rád, zvládal by lépe komunikovat i bez jejího svolení, ale takhle... V duchu opět stoupal holými svahy Himálaje s výpravou svého kamaráda Honzy Schneidera, míjeli i klášter Šangri-La a věru šlo o zvláštní místo. Koncem téhož dne, v kterém do muzea doputoval bonviván Zbyněk, se však Lorenc necítil nijak smutný. Toho večera byl naopak vděčný za chvíle s Jorikou.

A doma? Zdárně vymyslel kamarádem vyžadovaný inzerát. To ano, ale lidé stejně nejsou zaměnitelní, byl přesvědčen, tak jaká inzerce? Na Joriku aspoň prozatím neuměl zapomenout a připadalo mu, že ji nebude umět vyměnit nikdy.

*

Nazítří zase hlídal. Začínala sobota. Kavárnu otvírali v deset, i čekal, ale nikde nikdo. Zase začal vzpomínat.

V den, kdy se bláznivě zamiloval, byla přece rovněž sobota. Kuba a Jorika tenkrát otevřeli také v deset a jak by šlo zapomenout? Jak by se netoužil vrátit a jak by se netoužil stát Jakubem? Copak by to nebyl azyl?

Kuba a Jorika tenkrát tvořili sehraný pár a to jsem se ještě nepomátl, byl si Lorenc jist. Ještě ne. Jí jsem si ale již všiml – a plála mi. Plane mi i teď a míhá se snad všude, kam se podívám, i když... I když jsem ji původně chtěl programově ignorovat (a nebylo by líp?) Kde zurčely ty dávné dni?

A tenkrát jsem si, bože, snad ještě soustředěně i čítal, je to možné? Jak že začíná ta knížka?

Doutníky byly téměř dokouřeny a my počínali zakoušet rozčarování, jaké obyčejně skličuje bývalé spolužáky, kteří se znovu setkají jako muži a shledají, že mají méně společného, než si myslívali.

*

Vyšel do ledna, muzeum nechal za zády. Padesát metrů před ním tál v Radbuze led. Zíral do vln, pak zvedl oči a nějaký pár se támhle v parku líbal pod stahujícími se mračny. *V třetím týdnu měsíce května se postavení v Bakulu nesmírně zhoršilo. Dvacátého byla z Pešavaru vyslána letadla, aby evakuovala bílé obyvatelstvo.* A pocity? Vyvanou, věděl. Co měl za částečný úspěch, se jako ten tající led měnilo s vločkami v nic. Chumelice houstla, okolo Plzně odpočíval Nepál a co to Zbyněk včera vyprávěl, co jen? Ať to bylo, co chtělo, nebylo to pro Joriku vlastně imponující, nebylo, došlo Lorencovi. Už to pochopil. Zkazky, které zazněly, jsou dobré leda právě pro Tibet. Jeho rádoby brilantní odpovědi k Jorice navíc jistě nedolehly, tak proč bych si v Bakulu co namlouval? Mezi lidmi to chodívá zrovinka tak. Od jistých úrovní vyvstane vždycky komunikační bariéra. Ne, ani já a ani Zbyněk jsme nepostřehli, o čem si povídali Eva, Míša, David a Jorika.

*

I tak byl rád. Včera přece chvíli existoval. Nějak víc. Vyskytoval se v Joričině blízkosti - a ne sám, měl kamaráda. Jako ona kamarádky. Ten kamarád ho, to bylo hlavní, před „tou pravou“ uznával, a kdyby Zbyněk nepřišel, všechno by přece probíhalo jinak.

„Kolu?“ optala by se Jorika a dodala by: „Doufám s sebou.“

A přece jsem neplánoval, že budu takhle palčivě řešit jakoukoli ženskou! Ne, to nenaplánujete. To si stěží vycucáte z palce, takovou imaginární holku, která pomíjí poetu.

Že nemám tu romanci řešit? To tedy ne. Stejně ji řeším. A kdo ví, zda Joriku právě *pomíjení poety* nevzrušuje? Nejvíc? A hrdina *Ztraceného obzoru*? Co Conway?

Vyšel na balkón a díval se na oslnivý vrchol Karakalu. Měsíc plul vysoko na oceánu bez vln a jemu se zdálo, že se tu nějaký sen rozbil jako všechny příliš krásné věci při prvním dotyku skutečnosti.

*

Lorenc ovšem přece jen disponoval několika záložně záchrannými teoriemi, které vysvětlovaly, proč s ním Jorika nemluví.

1. Protože se bojí, že se do mě zamiluje. To tvrdila pošetile romantická verze. Ne, stoprocentně ji nešlo vyloučit. Či ženské občas neodmítají právě to, po čem touží? zasmál se. A druhá z teorií?

Nové generace jsou okoralé, takže i Jorika. Ani nemohla pochopit, nakolik mě zraňuje. A láska? Bývalo. Ztratila kredit. Je passé, i když, cha cha, někde tam v Bruselu s tím něco možná dělají.

A Zbyňkova návštěva pod štíty? V Lorencově vzpomínce se rýsovala už jen mlhavě a jako snový opar. Leda Everest přežije. Ne, nenastala pražádná romance s Jorikou, kdepak. Nikdy nenastane. Hm, a co asi bohyně půvabů řekla, když jsme se Zbyňkem vypálili?

„Ti chlapi to na mě hráli!“ Jistě poznala, že jsem Zbyňka předem uprosil, aby mě zkusil posílit. „Zbynd’o, přijď! Zajdi a chovej se jako metrosexuál, mně je to fuk. Ale trochu mě obdivuj.“ Pod studenými štíty. Nu, nevyšlo to. Ale viděla někoho, kdo mi je oddán, anebo se tak přinejmenším chová.

*

Pak si Lorenc kdo ví proč vše představil ještě jednou. Už se ale na plánu nedomlouval se Zbyňkem, nýbrž s Jakubem. S ním a s Jorikou pak seděli v tom snu v kavárně před nápojovým lístkem a byl to *ten den, kdy jsme prvně spolu*, říkal i Lorencem vymyšlený inzerát. Hrdina vkročil do Šangri-la.

Rozhlédl se. Jako Conway - po hrotech zasněžených velehor: „Joriko?“

Ukrývala se u laptopu. V koutě. „Ahoj!“ dodal.

„Nesni v chůzi,“ řekli mu. Ona a Jakub tak pravili. „Anebo nespíš? Co je to s tebou? Jsi nemocný?“

Jen se mu to zdálo.

Vracel se místo toho mezi poli vlakem a listoval *Ztraceným obzorem* Jakuba Hiltona a doma usedl k počítači a dotkl se klávesnice. Ale Jorika nekomunikuje, věděl. Ani virtuálně. Natož virtuálně. Hm, ale fotografie mám.

Tady. S proutěným košíkem vypadá v lese vážně jako Karkulka! Ale podej vlku prst... To si jistě říká. A pak že technologický pokrok neumí transformovat duši, zíral zaujatě a zajatě na fotky. Ne, nikdy jsem ty dva neměl potkat. Radši. Už se však stalo. Dávno nešlo jen o to, zda se mu Jorika líbí nebo nelíbí. *Víte, že z vás byl Zbyněk vedle?* napsal Míše.

Já mám ale radši Joriku.

Ostatně, říkal si, jak to, že nejméně polovička světa necítí k oné lepší barmance to samé?

*

V úterý odpoledne přišel do muzea na jednu výstavu jiný Lorencův kamarád, ale do kavárny ani nenakoukli. „Dnes tu není,“ věděl Lorenc. Byl s tím i smířen. Jenže nastal večer a halou muzea se mihl povědomý pár. Cože? Znova spolu?

Trčel po Olžině boku, a když se podíval oknem, na prostranství před budovou teprve zaregistroval Kubovo Audi. Jednu vteřinu překonával vlnu úzkosti, pak se vzchopil, šel halou do kavárny a tam u baru seděla Míša a měla hezké boty. Telefonovala, v prstech cigáro. Vedle, na dalších dvou stoličkách, existovali i oni milenci. A David.

Sotva Lorenc vstoupil, Kuba s Jorikou otočili hlavy a bodli mu do očí pomyslně dva rovnoběžné pohledy. Bezděky, ale on i ona v dojemné shodě. Jako by

Lorence zadumaně zkoumali. Připadalo mu to takové i velmi nové. I když to byla jen nanosekunda. A sice se neusmáli, i tak mu ale ona zdánlivě banální chvíle přišla podstatně podivuhodnější než himálajské údolí za noci i se všemi tygry a kláštery. Krky totiž hnuli automaticky, a přece svorně a kouzlem. A vážně představovali pár. Zas jako manželé.

„Je to zaplacené?“ zeptal se slovy, která si připravil předem. Svůdná Monika nepřestávala telefonovat. Ani David se nepřestal bavit s milenci. Lorenc se vzápětí znovu uviděl v hale.

Byl jako pes, který se neumí otřepat. Cítil se i jako šokovaná myška. Propadal zoufalství. Přesto to jako vždy zvládl a hrál dál mistra klidů, aspoň tedy před Olgou a náhodnými návštěvníky. Proč?

Slabost nemůžete prodávat jako mrkve. Lorencovu zamilovanost také nikdy nikdo nesměl rozeznat. Ó, to ne. Ó, a jak zdařile předstírám totální absenci vlastních emocí. Jen-jen ať, propána, nikdy nikdo neodhalí, že miluju jenom takto uboze, takto uboze, takto uboze. Anžto neopětovaně.

Proklínal postavení. I vlastní nastavení. Ale stejně, ať ten trapas vnímá jen Bůh a nikdo víc. A proč mají lásku všichni dnes za sprostou, zatímco o sexu se hovořit veřejně tak snadno může, může, může?

Přece se sebral. Jako ostrovid monitoroval dvoranu. Záměrně se pohyboval ledabyle, ač to s ním v jeho nitru i dál mávalo. Byl zamilovaný po uši, ale do kavárny se vrátit nedokázal. Přesto ani ne utéct. Olga ho sice párkrát vyslala do různých bodů budovy v roli kurýra, ale on se vracel jako na gumičce a nespouštěl oči z dveří mytické kavárny. Neopouštěl vartu. Mám hlídat. Mám. I hlídám poctivěji než jindy. Našly se soukromé důvody, objevil jsem osobnější motivaci. Vtom se milenci vyloupli do haly.

Ne, od té chvíle už nešlo hrát. Nezastíral, kam čučí. Každý masochismus najde hranici, tak to zvládl i ten jeho, a pokud Kuba mávne (ted'), bude to dobrý, opakoval si Lorenc krajně pošetile, a nebudu už mrtvý, já ožiju.

S jejím mávnutím nepočítal.

Jakub šel těsně před Jorikou a jen letmě se zadíval k pokladně, zatímco její oči zůstaly sklopené. Elegantní milenci vzápětí svorně vybrali zatačku. Zmizeli. Nebo vyšli na vzduch, který už taky potřebuju, věděl Lorenc. Ale nehýbal se. Ti dva dorazili k vozu nerušení a on to pozoroval oknem. Každý nastupoval do vozu z vlastní strany, ale... Proč tak zasmušilí? ptal se. To mu bylo líto. Chtěl je veselé. Hrdinové, myslil si. Nekaboňte se! Nebo je snad proč? Nebo nejste spolu? Nemáte zas jeden druhého? Váhal. Kam asi jedou?

Nezestárnou náhle jako mladá žena na konci *Ztraceného obzoru*?

Kéž se vám provždy vyhýbají starosti! přál si. I ty se mnou. Vy jste ti praví a já tak sám. A nechce už Jorika dítě? A hádáte se někdy, jako každý pár? Chápete, kdo jsem, víte, proč mám strach? A kdybych ted' přece trapně vyšel ven a prohodil pár slov... Hm, nejspíš by to nepomohlo. Anebo měl šanci? Jsou slova vážně vždycky pramenem nedorozumění? Co prošvihl? Odjeli a...

V noci ses probudila sama v domku,

který žije tmou,

ale necítla ses opuštěná.

Škrábala jsi na stěnu a zevnitř ses tím dotkla mého srdce.

Ptala ses: Často se ti takhle zdám? Bolí tě ten domek, když se vevnitř vzbudím?

A kdesi v čase čeká i jiný domek

a on je chvílí, ve které mě máš ráda, a bydlím uvnitř a léčím se

tvou krátkou láskou.

*

Cestuju časem a jednou Jorika přijde, recitoval si Lorenc v duchu a nechápal, z jakého důvodu ho bez přestání olizují vlny jejich mlčení.

Co mi je? ptal se, co se děje? Dávno se psychicky připravoval na nejhorší a stejně zůstal zaskočen tichem. Tím tichem. *Byla prastará*, dočetl Hiltonovu knihu. *Staršího člověka jsem nikdy neviděl*.

*

Zamilovaní umějí odpouštět třetím, prý. To se říká, ale... Bývalo, opakoval si. Co by mi ostatně měli odpouštět? Nebo jim nejsem oddán? A Jorika zůstane navždy o 27 let mladší a hle, je to doba, kterou Robinson strávil sám na svém ostrově. Propána, jak jsem ještě včera večer mohl být šťastný?

Kam se to podělo?

Vždyť mezi včerejškem a dneškem se ani lístek na větvičce nepohnul. Ani jediný motýl se nevznesl. A co? I tak ve vzpomínce zbyla chvíle, ve které se na mě oba svorně a najednou podívali. Minimálně v tom okamžiku nejsem sám. To se říct dá. To dá. Kéž ve mně rovnoběžky jejich pohledů zůstanou. Anebo láska neznamena dívát se stejným směrem? Vstoupil do kavárny.

Míša se bavila s přítelem. Ale usmála se i na Lorence. „A pořád cestuju časem.“ A pořád cestuju časem a Jorika přijde, opakoval si. Přijde, i když mě momentálně zraňuje. Jistě, já vymyslel i inzerát, ale... Lidi nejsou zaměnitelní. Nebo ano?

Tak či onak je někdy kontraproduktivní cokoli z toho, co uděláme, a pokud miluješ, zůstaň nad věcí, radil mi Zbyněk. To se lehko řekne. Nad věcí bych s Jorikou, to je fakt, komunikoval snáz, ale taky už bych byl někým jiným. Rozhodně. Cestuju časem. Jorika přijde. A Kuba? Prve, když opouštěli muzeum, udělal věčko. Nebo co to gesto znamenalo? Ale já se přece nemůžu, nesmím, nechci takhle nechávat spoutávat lidmi. „Přemýšlejte!“

To radila. Přemýšlím. A podle psychologů se nejhůř cítíme v šestačtyřiceti, prý. Podle dalších názorů stojíme „uprostřed života“ blízko smrti. Možná je to i pravda, kde se však nachází přesný geodetický střed? I sčítal, a to pošetile. $46 + 46 = 92$. Takže mám dost času?

Pak se nezastřelil.

(Citace z románu Ztracený obzor v překladu Běly Vrbové-Pavlouškové.)

Vynalezení Facebooku Marvinem Lorencem

aneb

Tohle je večer, kdy budeme spolu

(Portrét jednoho putování)

Odpoledne přijela Jorika ve žlutých šatech do penzionu, usedla ve zbrusu nových botách ze semiše ke stolu v prázdné restauraci a pan vrchní neboli Jakub ji obsloužil jako princeznu, i když byla jen servírkou, anebo právě proto. Nato se obrátil ke kamarádovi. „Potřebujeme tady s Jorikou na chvíli vypadnout.“

„OK,“ čistil kolega soustředěně skleničku. Jinak zel podnik prázdností. „Klid'te se.“

„Za hod'ku nás máš zpátky.“

Naznačil zasalutováním jistou oddanost a Jorika s Jakubem se na něj usmáli. „Naučím tě za to líp řídit. Jako tenkrát Kubova bráchu,“ slíbila, zvedla se, na hrdle se jí zhouplo na řetízku písmenko J a ona vyšla za Jakubem.

Před restaurací okouněla Klaudie, tak ji pozdravili stejně jako Moniku, která seděla opodál se psem Zippem. Ani jedna z obou dam tu rozhodně nebyla kvůli Jakubovi. Nebo snad ano? Tak či tak usedli jako manželé do zeleného Audi, sjížděli po mokrých kostkách (bylo po dešti) k závorám a hned za náměstím zabočili do mé ulice, čímž provedli něco úplně proti mému očekávání. Byla to neděle a ti dva pojali absurdní úmysl realizovat neohlášenou návštěvu, ačkoli jsem se jich podle všeho bál. Ani napřed nezatelefonovali. Toužili mě snad zaskočit?

Kdo ví, ale nejspíš budou něco potřebovat, napadalo mě později. Oba jsem znal jen krajně povrchně, a to hlavně z podniku v Plzni známého jako Šangri-La, kde jsem jim asi dvakrát pomohl doplnit sklad.

Jelikož jsem zrovna neposlouchal žádnou písničku, zaslechl jsem Audi, a sotva jsem vyskočil od počítače, zahlédl jsem záclonou jeho zpomalující střechu. Ještě pořád jsem ale netušil, kdo to bude, a jen si říkal: Kdyby tak přijeli na návštěvu Jakub a Jorika. Což se vzápětí splnilo.

Pomalou, jako by šlo o součást psychoterapie. Vystoupili, já jsem vyšel ven a svět se díky tomu rozběhl jinak. Měnil se. Jak se to mohlo stát? Stromy v ulici pojednou vyhlížely jinak a baráky se potáhly leskem, jako bych se probudil z kataleptického spánku. Jako bych poprvé viděl správně, dostala příroda i domy smysl a okolo se taky dál všechno tavilo rychlostí orkánu ze země Oz. Věci se ale nehroutily do sebe, nýbrž ožily. To dřív bylo vše uzavřené. Teď se veškerá příroda před mou duší naráz rozsypala v lego a ty mikroskopické cihličky se ihned počaly skládat nově. Vztahy s lidmi taky, stál jsem tam. Někomu, to vím, se nic podobného nepříhodí nikdy.

Kolik lidí o něčem podobném do smrti jen marně sní a kolik jich zemře? Třeba nejsou zajímaví, ne dost hezcí, zdůraznil Houellebecq, nebo jen zestárli a já... Jak jsem byl rád, že za mnou Jakub a Jorika přijeli!

Pootevřel jsem vrátka o centimetr, ale oni dva mě nepochybně navštěvují omylem, říkal jsem si. Nebo ne? Hrdiny nevymyslíte. Hrdiny potkáte.

*

Máte-li štěstí, tak je potkáte třeba hned v dětství (míval jsem kamaráda Ríšu). Nebo taky ne. Zbytek života tím i může představovat pád, někdy, a jindy se potkáme s výjimkou potvrzující pravidlo. Nastoupil jsem do auta.

Dozadu. Ještě plný stesku, ale už jsem tál. V tom oceánu jsem sice ještě neuměl plavat, konečně jsem se však probíral. U stavidel. Život se dnes měnil. Jedem?

Audi se hnulo. Na začátku zůstalo jedno, o čem spolu ti dva hovoří, a pak se Kuba jaksi striktně zeptal: „A kam bys vůbec chtěl, Lorenci?“

„Na hrad?“

*

Vzali to lesem, až se vynořila další hospoda. Pod zříceninou. Měla zavřeno a „nebylo by skvělý, kdybyste ji měli pronajatou?“

„To bysme to dopracovali!“ rozesmáli se. Liduprázdný les byl opět z cihliček. Jehličí se propojovalo, chvělo se ve větru a hrad nad námi představoval černočerné, bachratě klímající monstrum. Sotva jsme k němu vylezli, začala být Jorice zima, a tak jsme se jen dotkli kamenných stěn a železných dveří s rytinami pro štěstí, rozhlédli se po kraji nad špičkami smrků a vraceli se dolů přes most nad příkopem. Vnitřek vozu nás odkrojil od světa a my sjížděli známou silnicí a zastavili v lomu, kterým jsem je vedl jsem ke svému oblíbenému Jezírku bělásků, lesknoucím se v srdci vydolovaného kopce.

„Vzniká po jarních deštích nebo už na konci zimy.“ A pořád jsem viděl vzpomínku z dětství, ve kterém jsem tu s kamarády křiklavě válčil na vorech, a stále jsem slyšel pokřik. „Cítíte?“ upozornil jsem je i na magnetickou energii skal. Kamenný lom nás obemykal. Šlo o obrův dům. Rozhlíželi jsme se z dlaně onoho giganta a jediné, o čem jsem mlčel, byla magická energie lásky. „Je to tu dobrý,“ konstatovali.

„Nevezmete se tu jednou?“

„Myslíš, že máme?“ Zasmáli se té hlouposti a zčernalou, mokvajícím hladinu Jezírka bělásků rozčeřil vítr. Zapomněl jsem na obvyklou vnitřní brzdu a spontánně přiznal: „Tak strašně se mi po vás stýskalo.“ „Proč jsi nic neřekl?“ „Copak jsme někdy byli sami?“ „A ne?“ „Vždycky leda pár vteřin.“ A pokaždý někdo naslouchá, věděl jsem.

Nebo to tedy lidem jako já tak připadá. Stále je sleduje Velký Bratr a veškeré tajné služby planety, ani ráno, ani večer nedosáhnou soukromí a klidu, a to ani jako mravenci v kameni, takže kvůli tomu neumí být sami sebou a... Jste úplně paranoidní. Jako já.

„Možná, že máš pravdu,“ řekli mi a mrtvým lomem dětství jsme se vraceli od duše hory do světa. Nevím, jak ti dva, ale já byl náhle plný plánů, elánu, brilantních nápadů a šokujících příběhů. Toužil jsem horečně vyprávět jednu historku za druhou, a to právě jim. Pravda, v životě a praxi bývá pábení k ničemu, ale nejste s ním tak plonkoví v blízkosti lidí, kteří vám aspoň krapet naslouchají. A sice už možná nikdo nechte, vím, ale vyprávět, to se ještě dá. A má. Musí.

„Marvine, a nebylo by prima, kdyby se našla i nějaká další Jorika, která by tě brala takového, jaký jsi?“ Zdálo se mi, že tu otázku slyším, ale už to byly jen řeky obrazotvornosti a odtékaly do veškerých kamenných lomů světa a razily si podsvětní cestu pryč z mého dětství. V ten den ráno jsem se ještě domníval, že se nikdy nesetkáme, a hle, stačila náhoda. A stačila by jiná, abychom se minuli a milion lidí by dodalo: „Taky dobře.“ Ale nemyslím si, že by to bylo dobře.

„Proč jsi nic neřekl?“ zopakovala Jorika.

Asi proto ne, že si lidi stydívají za emoce?

„No, hlavně, že to víme.“ Jako by mi četla myšlenky. Hlavně, že už se nehněvala. Stála tu, působila křehce jako sklenička z kavárny a všecko se možná odehrává jen ve snu, cítil jsem s hrůzou dítěte.

„Když se tak ostýcháš před lidmi, je to koneckonců normální,“ prohodil Jakub, asi aby mě ukonejšil, a Jorika se mě dotkla. Dodala: „Neboj. Tady nikdo není.“ A chvíli hovořili výhradně spolu, ale byl jsem rád a nechtěl, nemusel poslouchat.

Ale říkám si dodatečně, že se podobně přehnaná uhýbavost Nahoře možná nelíbí, protože... Za trest jsem procítl.

*

Byl to vážně sen. Což přijde líto.

Ale co? Lepší sen, i když surově skončí, než nic. Sen léčí a jen je skličující, že se tak málokdy vrátí. A ti dva?

Co chcete? Tušil jsem přesně, že je nikdy nepotkám, a to ani v žádném z příštích životů.

Je ten momentální život opravdu naše jediná příležitost? ptával jsem, se. Nevím. Ale Jorice a Jakubovi jsem o sobě určitě neprozradil vše, takže i proto mám smůlu. Ty dva ani nenapadne, aby se ozvali. A zda je mám rád? Jak by ne. A neviditelnou auru mezi nimi, tu vzájemnou lásku. Třeba jednou pomine, ale byla tu. Těba se rozptýlí mezi lomy, ale nepůjde ji nikdy nazvat zradou. Snažil jsem se analyzovat vlastní city podobně, jako by to dělal i Edgar Allan Poe nebo Sherlock Holmes, ale přišel jsem leda na to, že po Jakubovi, na rozdíl od Joriky, netoužím nijak eroticky. A snil jsem o ní, snil a přece si opakoval: „Nemusím se tě ani dotknout.“ A táhlo mě to zas k Jezírku bělásků. Do lomu. A našlapoval jsem po bílém poprašku a představoval si, že potkám aspoň jejich přízraky. Že zrovna náhodou zabrzdí tady v kráteru. Ale předem jsem věděl, že se to nestane a zůstanu sám, protože přání, ani to nejzbožnější, nedokáže nic. Ani sebeupřímnější snaha nemusí zvítězit a protekla ještě spousta vody a nemusíte mi to věřit, ale nakonec se ozvali. A ne ve snu.

Pokud ovšem nepotřebujete další pohádku, nečtěte víc.

*

Pokud ano, vězte, že vše pookřálo. Povrch věcí se stal zase lesklejším. Jorice i Jakubovi buď něco došlo, anebo ani nemuselo docházet, a nejméně jedno hodinové kolečko se pootočilo o celý kruh a minimálně jedny pendlovky odbily a magnetka Jorika se na mě měla znovu pousmát. Uplynula do té chvíle nejspíš celá léta, ale opět jsme se měli potkat. Někdy se to skutečně tak semele, říkával Columbo.

Nebo taky ne. Vaše cesty se neprotnou a jen si dál čtete a čtete. Sice svět nevnímáte, ale zůstanete blbě sami a najednou staří. Nikdy neobdržíte ani nejkratší textovou zprávu od *těch pravých*. A proč ne? Vlastním přičiněním se lze dopracovat k mnohému, ale ne ke všemu. Jsme předurčení. Nejen tím, z čeho sestáváme, nýbrž i sny. Vyvolení to vždy budou razantně popírat a budou říkat, že se zasloužili, a nepochopí, že jiní se snažili stokrát víc a stejně marně. Nepochopí, že druhým nikdy nezazní „ahoj“, které by přitom stačilo. A to je svět.

*

Vracel jsem se ojíňenými ulicemi Plzně od multikina, kam se nedostavila dívka, o kterou jsem vlastně nestál. Sám jsem už nechápal, proč jsem si zkoušel domluvit rande. Možná kvůli představě, že se zaláskuji dodatečně? Podobně postupuje většina. Tu se ale ze vzpomínek vyhoupla Jorika a já se pochybně zatoužil změnit v jejího psa, abych s ní mohl na procházku.

Nebo s nimi. A jen ať jsou spolu, i díky Kubovi přece Jorika kvete, ne? snil jsem pošetile a ještě jindy si představoval, jak jí občas zahne. Jednou jsem ho zahlédl s jistou Marií Černou z Krajského úřadu, ale ujišťoval jsem sám sebe, že by mu Jorika jistě odpustila.

Škoda, že ty dva nemůžu aspoň trochu sledovat. Protože bych o to stál. Co asi zrovna dělají?

Zajdou někdy do kina? U nádraží jsem vystoupil z tramvaje a mířil k vlaku. Jako obvykle se mi stýskalo. V rámci terapie jsem si proto začal představovat, že je potkám a přihodí se to zčistajasna i bez předchozí domluvy. Zkrátka jako ve filmu. A když se to stane, nastoupíme do električky a budem si povídat. *O čemkoli*. Nebude záležet na námětu. A jak jsem tak snil a vyjel na schodišti z podzemí, spatřil jsem ve sněhu ruličku bankovek.

Přede mnou i za mnou se valily armády a chybělo pár vteřin, aby peníze uviděl někdo jiný. Až ve vlaku jsem se osmělil a rozbalil tu ruličku. Tři sta korun, a přece jsem se neprosil nebe o peníze, nýbrž o dva známé. Vlak sebou trhl, rozjel se, já přivřel jsem oči, v duchu znovu kráčel pochodem a teprve se blížil k úpatí onoho schodiště. U cukrárny stáli Kuba s Jorikou.

Ona v džínách, zrovna se česala. Jakub telefonoval. Že ikony vyhlížejí jinak? Neřekl bych. Mně sstačili.

Stáli tam, jako by na mě čekali. „Ahoj,“ řekla a teskně dodala: „Kde ses toulal?“ A nevlekli za sebou pražádného věrného psa a taky já se jejich psiskem nestanu, ale... Přece trochu.

„Chm, já že se toulal? To spíš vy. Doted’.“

„Nesmysl,“ pravil Jakub. „Nechceš do kina?“ ptala se Jorika.

Na co, bylo fuk. Jak by na tom mohlo záležet? Pro mě začalo být poutavé všechno, celý svět. Do té chvíle byl k přežití, ale nyní víc. Uvědomil jsem si, že věci ožily. Listí na keřích se vybarvovalo. I tváře lidí, které jsme potkali, a předměty kvapem získávaly smysl, který jsem jim naposledy přisuzoval v dávném dětství, leskly se a nebyly už samy. Ani já ne. Šli jsme na tramvaj a spásně mě napadlo, že přece už nemusím jen šroubovaně konverzovat. Přece už ne. Poprvé po letech mi došlo, že můžu říkat skoro to, co si myslím.

„Bylo mi docela blbě.“

„Jak - blbě?“

„Jednak se mi stýskalo a za druhý je i tohle sen.“

„Sen ve snu?“ hlesla Jorika. „Ale ne.“ Hrála si s vlastními prsty, jako by vyřezávala nějaké nové věci. „Neboj.“ Jako by ty věci byly zřetelnější než kdykoli a kdekoli předtím. Jako by Jorika milovala i veškeré lesy nad mým lomem a mě a rokle, v nichž zurčely vodní klavíry i klavíry plné včel. „Určitě jen další sen,“ zopakoval jsem skepticky.

„No, když myslíš,“ řekl Kuba. Zřejmě kvůli té nejistotě na Joriku sáhl - a ona na mě: „Nejsi rád na světě?“

„Teď už jo.“

„Tak vidíš. A jaký sen? Tohle setkání není náhoda.“

„Ale je,“ povídám.

„Ale není. Měli jsme to tři dni domluvené, copak si nic nepamatuješ? Hele, nestárneš? Ty nějak zapomínáš.“

„Tři dni?“ opakoval jsem.

„Samo sebou. Sám jsi vymyslel, že se tu sejdem,“ zapálil si Jakub.

„Anebo myslíš, že by podobná blbost napadla nás dva?“ pousmála se Jorika. Dodala: „To tys tenhle tento sen zkonstruoval a díky tomu míříme do kina. Proč se vždycky děláš hloupější, než jsi?“ usmála se, ale já vrtěl hlavou: „Nevzpomínám si, že bych vám volal.“

Jorika se mě znovu jako náhodou dotkla a já jí pohlédl do čí. „Copak?“ optala se.

„Nic. Vždyť ani nemám vaše telefonní čísla.“

„Musíš pořád dělat švandu?“ vzala mě za ruku. „Počkej, já ti poradím. Já se tě zeptám takhle: Co myslíš, existuje Facebook?“

Ožil jsem. „Jo, ták... Už si vzpomínám. Nebýt Zuckerbruckera a jeho autismu, tak Facebook ještě nemáme, leda jako notýsek,“ a vytáhl jsem ten svůj, kam vše průběžně zapisuji. „Ale jde o víc.“

„Ano. Jde o víc,“ řekli svorně. „A ty víš, oč.“

„O to, že kdyby tenkrát Zuckera chtěly holky, mohl být milionkrát geniální a stejně ho nic neosvítilo a nikdy by vynález nikam nedotáhl. Ale jde o víc.“

„A to?“

„Kdyby ho ta jeho jediná, pravá levandule,“ podíval jsem se na Joriku, „nezačala ignorovat, zůstal by trčet na levelu ostatních vynálezců. Nebo si to nemyslíte?“

„Možná máš pravdu,“ řekl Jakub. „Zůstal by na úrovni svých spolužáků z vejšky. Nestoupal by. Tak to myslíš?“

„Přesně tak. Zůstal by na úrovni těch, co nikdy nepřijdou s ničím navíc. A vidíte, přesto se ti bastardi s ním pak hamižně soudili. Přitom disponovali sexy holkami, které ojžděli, zatímco jemu ta pravá chyběla. A co? Stalo se, že právě to rozhodlo, a tak má po právu svůj Facebook a miliardy za to. Nezdá se mi to nespravedlivý. Pojednává o tom Fincherův film.“

„A o čem ještě?“ byla Jorika zvědavá.

„O tom, že něco je vždycky za něco. Že dokonce i příroda funguje až po domalování, když ji doplníme. Mimochodem, víte, jak se liší Zuckerbrugger a člověk, který se zabývá psaním?“

„Jak?“

„Kdo píše, nebuduje dostatečnej most mezi sebou a milovaným objektem, řekl bych. Jenom neprakticky líčí vlastní situaci s utkvělou vizí, že to jinak nelze vyřešit. A ona to může být pravda, ale většinou to není tak beznadějný. Souhlas? Chápete?“

Svorně zavrtěli hlavami.

„Věci nestačí vysvětlit, chápete? I kdyby literárně, i kdyby geniálně. Věci nestačí popsat, věci je třeba měnit fyzicky, holograficky, sexuálně i technologicky.“

„A ty, Lorenci, osobně znáš tohoto vynálezce Facebooku?“ zkoumali.

„Záleží na tom? Proč? Důležité jsou objevy. Každý, kterým zabodoval. Nebo si to nemyslíte?“

„Ale jo, proč ne?“ mávl Kuba rukou a já pokračoval: „Háček je v tom, že režisér Fincher musel prvořadě vyprávět nám, diváctvu, poutavý příběh, jak jsou už hollywoodští režiséři povinni, no, ale v reálu šlo o malinko jiný řetěz událostí. Scénáře totiž fungují i pomocí zjednodušení.“

„Aha. A zjednodušili i vynalezení Facebooku, chceš nám tvrdit?“

„Jo.“

„A co si o tom filmu objevitel Facebooku myslel?“

„Nevim. Výrobu sice finančně nepodpořil, ale vyhlásil fascinující soutěž pro každého, kdo odhalí pointu.“

„A tou je?“ zajímalo Joriku. „A proč to jméno komolíš jak debil?“ ptal se Jakub.

„Abych byl zajímavější?“

„A ták. Že nás to hned netrklo.“

„A dál?“ optala se Jorika.

„Jaký dál? Přece je to jasný. Ne? Soutěž vyhraju já, Brugáč mě bude o vítězství informovat prostřednictvím Facebooku, předtím si mě hrdě přidá mezi přátele, elektronicky mi pošle výhru na konto, zbohatnu, no, a co na tomhle světě znamená rulička bankovek, asi oba chápete i navzdory pohádkám o šťastný chudobě. Ne?“

„Jenže tu pointu muselo odhadnout víc lidí už před tebou. Ne?“ namítl Jakub.

„Jasně, byla na spadnutí,“ t'ukla se do spánku Jorika a přišla mi vážně milá.

„Jo, byla, jenže to ještě bylo jinak.“

„A to?“

„Soutěž měla dodatek.“

„Jaký?“

„Bude oceněn až stý účastník, musí pocházet z bývalého Československa, nosit stejné slipy jako Zuckerbruckenbauer a musím to být já. Ale vážně. Zvítězí jedna Jorice podobná Veronika, když silou vlastní osobnosti přebije jakoukoli ze Zuckerových holek, co kdy měl. I i když jsme už řekli, že disponoval vlastně jen jedinou dámou, takže žádnéj vlk z Wall Street...“

„A dopadne to tedy jak?“

„Jak? Inu, Bruckner čeká, až si ho nová dáma, kterou zaujal, přidá mezi přátele, no, a sedí tupě u monitoru, místo aby za ní rovnou letěl a ještě ji dohonil. Víte, cítívám se podobně. Vystihli to. Ale mám lepší nápad.“

„A to?“

„Soutěž vyhraje nějaký pár. To si představíte, ne? Někdo jako vy. No, a Brugger s výhercem tudíž nemůže chodit, nýbrž jen kamarádit.“

„A dál?“ optala se Jorika.

„Finančně je zajistí do konce životů a vidím o tom i film, který píšu. Vy jste ten pár.“

„My dva?“

„Přesně tak. Jakub a ty, Joriko. A ptáte se uraženě po Facebooku toho génia: A to nás, Marku, ani osobně nechcete vidět? A on: Ne. Facebook je lepší.“
Odmíchl jsem se.

„A to je celé?“

Zaimprovizoval jsem: „Ještě pak šel za bývalkou, která ho v tísní odmítla, a řekl: Moniko, Marvin Lorenc asi využil nějakých svých známostí a vyhrál mou globální soutěž, jako už předtím Diamond Race. Co s tím uděláme? A svědomitá Monika na to: Pošleme mu klasický psaníčko?“

Ale ne, vážně. Vynálezce a Monika přijedou za mnou do Česka na návštěvu, asi jako byste přijeli vy, a já jim řeknu: Já to sice vyhrál, děti, jenže až stý. Takže

nemám na nic nárok. Ale oni dva se jen usmějí, zrovna jako vy, a prý: Jenže tys na to přišel nejlíp.“ Odmlčel jsem se. „Nicméně mám ještě lepší pointu. Brugger a Monika původně rozchod kamuflovali a Fincher to netušil, takže svůj majstrštyk omylem natočil podle kamufláže.“

„A pravda je někde venku?“ zajímalo Jakuba.

„Musí tam obíhat. Taky obíhá. A Zuckerbrugger si mne ruce a hladí po nich Moniku, ale ta mu foukne do ucha. A prý: Smůla, já tě nechávám.“

Jak to? užasne Cukr. A ona praví způsobně: Víš, Bruggy, Marvin Lorenc vynalezl něco lepšího.

A co? A Monika mu ukáže staré, osvědčené psaníčko v obálce, po čemž následuje zatmíváčka a vážně už je konec. Nicméně přitochíme spolu trikový záběr, kde se lidstvo vrací k pazourku a pračlověk loví praženu tímtež stylem, jaký Jiří Winter-Neprakta nakreslil do úvodu klasického komiksu o Sekovi a Zule, prehistorických sourozencích,“ odmlčel jsem se. „Ale jo, uznávám, podobné finále by šlo světu až moc na ruku, je předvídatelné, a tak radši zajedu za Myšpulínem do Třeskoprsk, což je támhle pod Bezdězem u Máchova jezera, a spolu vynajdeme něco ještě o moc lepšího než banální Facebook.“

„A to?“

„Odhalím, že internet už je pět let samostatný vesmír.“

„A není?“ hlesl Jakub.

„A co je potom Facebook?“ dodala Jorika.

„Vesmír mezi vesmíry, jak říká John Hurt ve filmu Indiana Jones IV. A za to, pravda, žádný Brugger nemůže. Facebook není obyčejný vynález. Je to... něco jako prastará kosmická vlasatice. Nikým nezkonstruovaná. A byl objeven už takový, jak ho vidíme a jak chci být brán třeba i já. Taky rádiová záření a vůle boží tu přece byly. Jako on. Ne, ne. Laboratorně se nenarodil. Zrodila jej sama příroda. Už ho znala. Ona ho vyvrhla!“

„A to je celé?“ zajímalo Joriku.

„Prozatím. A do románu to teprve rozepíšete. Nechávám vám to k doladění,“ vyskočil jsem jako první z tramvaje.

Ocitli jsme se rázem v moderním chrámu. Šli jsme jím. Šli, a ti dva se každou chvíli rozesmáli, za což jsem byl rád. Koupili jsme si lístky i hranolky a vše bylo tak extrémně laciné, že mě to mělo rovnou trknout. Ale netrklo.

Stoupali jsme kinosálem až dozadu, a když jsem se svezl vedle Joriky, položila mi na chvíli prsty na hřbet ruky. Nijak to neskrývala. Ani já se najednou nestyděl. „Hm, to ses spletla?“

„Proč myslíš?“

„Jakuba se dotýkej.“

„Tobě to vadí?“

„Ne.“

„A kola? Lorenci, vadí ti, že s tebou mám dohromady kolu?“ A Kuba dodal: „Ale nevadí mu to a já jsem náhodou rád, že mám jednu pití jen pro sebe.“ A měl svou kolu a Jorika mě políbila na slzu a zlehka i na ústa, i když skutečnější polibek vlepila Jakobovi. A řekla mu: „Miluji tě.“

„Já tebe,“ zamumlal jsem. I tento žert mi odpustili a Jorika zasmušile podotkla: „Vím, taky tě mám ráda.“ A bylo v pořádku, že kvůli tomu nijak nezrazuje Jakuba, a přišlo by mi jen divné, kdyby nás měla ve stejné oblibě oba. Po právu se mi to zdálo nepravděpodobné. A proč taky chtít moc? Už takhle byli hodní.

Ale je to bohužel jen sen, chápal jsem sklíčeně.

Jako by ale nebyl a ještě několikrát se mě dotkla a dokonce mi položila ruku na předloktí a jednou si o mě na chvíli opřela hlavu. Vzala mě za prsty a přitiskla si mou dlaň na stehno. A když film skončil (o čem byl, nevím), omámeně jsme vyšli ven, usedli v kavárně a energie, kterou mi předali, mě nutila hlasitě snít a

vyprávět, takže jsem mluvil a mluvil. A ti dva se opět každou chvíli rozesmáli. Sice se neváleli přímo pod stolem a neobjímali se tam jako blázni, ale skoro. A čím se smáli víc, tím spíš mě napadali věci, které sami nevymyslíte. Až do té chvíle jsem totiž žil sotva na půl úvazku. Teď jsem to viděl. Teď teprve jsem to v úplnosti pochopil a... Zničehonic jsem se cítil jako kdysi v dětství. Vrátilo se to. Vážně. Až do okamžiků, když jsem bavil třetí třídu. A kluky u Jezírka bělásků. Na prámu. Zatím nám ale ujížděla poslední tramvaj.

Další už řinčela s námi - a byli to oni dva, kdo mě žertem přemlouval, abych nevystupoval. „Jen ještě pokračuj, Lorenci!“ Nicméně rozloučení proběhlo.

„Takže už nám nikdy nenapíšeš?“ nakrčila čelo a já jen vesele zavrtěl hlavou.

„Ani nepřespíš?“

„Až jindy.“ A vím, že mě ještě jednou políbila. Vytáhla taky žlutý kalendář se znakem kavárny Šangri-La, objevila vevnitř právě dnešní neděli, která okolo nás odtékala šerem, a ťukla nehtem do papíru: „Tohle tedy ještě není večer, kdy budeme spolu?“

Zasmál jsem se a Jakub chladně prohlásil, že jsem se celý čas choval velmi dobře, neboť jsem Joriku nesváděl. „Toho si cením.“ A já si vzpomněl na nějaké dva mladíky a dívku, které jsem nedávno zahlédl, jak se fotografují před muzeem, a kteří se pak loučili. A když se pár vzdaloval skrz park, fotograf, co zůstal sám, upěchoval kouli, přece jen uháněl za nimi, aniž ho registrovali, a hodil.

Sice netrefil, ale dáma se instinktivně otočila a já co entomolog pozoroval, jak je útočník došel a znovu si povídají. Ale měl to horší než já.

Ani ho nepolíbila.

To mě Jorika i líbá.

Ale ve skutečnosti existuje jen Facebook a jiná dáma možná někdy někde projde okolo kasáren, které mají pootevřené okno, zaslechne jen půl věty, přijde domů

a napíše román z vojenského prostředí. Ale já ne. Mně se všechno jenom zdá a jsem docela sám.

Nápojový lístek

(Portrét jednoho setkání)

„Pokud vás nikdo nenutí do sexu, je nejlepší žít ve třech.“

„?“

„Na všechno je svědek.“

„A Bůh?“

„Dívá se moc z dálky.“

„A dítě?“

„Ten třetí je vždycky dítě.“

Už jsem nebyl kluk. Už ty časy skončily. Už jsem je ztratil, ale uslyšel klakson jako z dětství. ohlédl se a zabrzdila za mnou zelená audina. Čekal jsem, až ti dva vylezou, a tohle budou šachy. První vystoupila dáma. „Ale je sobota,“ povídám.

„A co?“

„Nic, Joriko. Ale víš, že v sobotu necháváte kavárnu zavřenou.“

Stáli jsme v chladu před muzeem. Kavárnu v přízemí si vlastně pronajal Jakubův táta, v konečném důsledku byla pro mě Joričina.

„To se pleteš, Lorenci,“ přibouchl Kuba ležérně. *„Od deseti do dvou fungujem.“* Došel za auto, otevřel kufr, automaticky mi podal přepravku. *„Ani ty soboty se ale poslední dobou nerentujou, to máš pravdu.“* S Jorikou si přede mnou jaksi mimochodem vyměnili jeden rentabilní polibek.

„Nerentujou? Nesmysl. Vždycky aspoň někdo přijde.“

Jorika obrátila oči v sloup.

„A ťukají, když tu nejste,“ pokračoval jsem. *„Musím to přece vědět. Často se staví nějaký pár.“*

„Ale pár, to je málo,“ potřásla Jorika hlavou s dlouhými vlasy. Půvabně svěřila koutek.

*

Jakmile jsme pronikli vyřezávanými dveřmi dovnitř do muzea, odbočili jsme doleva. Stačilo osm kroků chladnou dvoranou a zastavily vás další dveře. Ty už náležely kavárně. Ohlédl jsem se. Můj kolega svačil za kasou, ale vyskočil jako čamrda, mířil k nám, cestou stiskl vypínač a rozšelestil jím stoletou Křížíkovu obloukovku.

„Hej, počkej, Lorenci, ty to pustíš!“ uslyšel jsem Joriku. „Opatrně.“

„Žádné strachy.“ Když Jakub odemkl, kolega Maršak nám pomohl přenést z vozu zbylé přepravky. Bylo deset. V muzeu byste slyšeli upadnout špendlík. V kavárně prozatím jakbysmet. Ani vzdáleně nebyla rentabilní, ale Kuba s Jorikou ji drželi. Mohli ji držet díky tomu, že pracoval jako barman i jinde, ba provozoval s tátou hned několik podniků. To ano, ale ze všech sličných servírek, které ti dva kdy najali a živili, zůstávala nejdůležitější Jorika. Ona a Kuba se totiž našli, on se do ní zamiloval, ona do něj, a sice ještě studovala hotelovou školu v Plzni na Borech, ale musela na praxi, tak využila kavárnu svého kluka a páteční odpoledne i sobotní dopoledne se stala jejími dny, zatímco Jakub se zrovna klidil pryč. „A to ji tu se mnou necháš?“ pronesl jsem s matnou ironií. Zkoumavě se mi zadíval do očí.

Ne vždy šlo poznat, jestli žertuji. „A proč ne?“ optal se Jakub bezstarostně.

„Hm. To já nevím.“

Jorika se zasmála. Tenkrát ještě věřila, že s Jakubem zůstane navždycky, a znala i jeho nejtajnější plány. Byli jedna ruka. Mně se to líbilo. Imponovali mi. A ještě se nevzali, ale *brali se* navzájem skutečně jako manželé. Já byl svobodný, ale u nich to vypadalo, že jim to vydrží do smrti. Ani trochu jsem nebyl proti. Dokonce mi bylo i známo, že by ráda dvě děti. Jedním jsem klidně mohl být já.

Jak se to vezme... Ale byl by luxus sloužit v málo navštěvované kavárně ve dvou, takže tam Kuba nechával Joriku samotnou a já za ní mohl pálit. Nebo dovnitř semo tamo zajít, chci říct. Trávila čas jako osamělá chudobka. Ale úplně osamělá naštěstí ne. Do kavárny za ní chodily její spolužačky i starší sestra Katka s dcerkou i zaměstnanci muzea. Zato lidé, kteří si přišli prohlédnout expozice, se zastavovali méně. Skutečně se stávalo, že tu Jorika zůstávala hodiny sama se strašidelnými obrazy horských štítů pokrytých ledem a utápějících se v mlhách. Její kavárna se jmenovala Šangri-La, což je klášter z románu Jamese Hiltona. Už ho zase brzy zfilmují.

Když byli v Šangri-La oba, nacházel jsem zvláštní těžišťe, do kterého jsem se vůči nim pokud jen možno instaloval. Ale pokaždé, když se hnuli, se těžišťe posunulo. Že by to souviselo s nějakým živočišným magnetismem? Tak či tak disponovali naznačenou mocí a nyní spolu usedli na dvě barové stoličky, Jorika hladila předoucí kotě jménem Sommelier a Kuba si zapaloval malborku.

Postavil jsem se do inkriminovaného těžišťe: „Přišla už Romana?“

Z nějakého důvodu jsem předstíral, že tu neotálím kvůli nim, ale že jen pátrám uvnitř kavárny po vedoucí propagačního oddělení. Koneckonců to možní bylo, jelikož Romana už se před chvílí taky mohla protáhnout dovnitř a vždy ráda zašla na kafe. Jakuba i Joriku měla v oblibě ještě víc. I když asi ne tolik, aby se jako já i toužívala vtělit do Joričina kotěte.

„Romana teprv přijde,“ pípla sličná barmanka. Takže jsem se obrátil na obrtlíku a šel. „Počkej, Lorenci. Kam.. to letíš?“ řekl Kuba.

Zastavil jsem se na prvním z dvou bukových schodů, oddělujících vnitřní část kavárny od té vstupní, nekuřácké, kde stál mrazák, a vracel jsem se instinktivně do ideálního bodu, který jsem chápal jako ono těžišťe. Za oknem se zatmělo. „Ještě máte něco v autě?“

Jakub potřásl hlavou. „Nic. Nic si nedáš?“

„Prosím tě. Ve službě?“

„Copak si u Joriky vždycky nekupuješ kolu? Vim o tom. Ty ji obluzuješ.“

„Pokud si vzpomínám, kolu si občas dává,“ hlesla Jorika a zadumaně mě pozorovala, což bylo jako se topit. „Pepsi!“ vystřelilo ze mě, i když jsem věděl, že mají jen tu druhou z kol, a Jorika se usmála, rozvázně obešla pult jako nějaká už starší, ale krásná dáma (bylo jí teprve dvacet), a mně se pult i ve střízlivém stavu zdál obdobně zakřivený jako ona sama. Byla ještě dítě, ale i ženou. A pokud popocházela po kavárně, stávala se vánkem nad Himálají. V roli horolezkyně rozhodně vystupovala proti všednosti. Už před nějakou dobou mě uhranula, ale byl jsem bohužel o dost starší. Staří jsme, jak se cítíme, ale neplatí to úplně. Pozoroval jsem ji a vlasy měla i dneska velmi romanticky rozpuštěné. Blonděatě zářily. Jižní louka na úbočí velehor! I když mi podala skleničku, pil jsem kolu jak barbar z láhve. „Nepospíchej,“ řekla a pro mě to vše bylo novum, vždyť během posledních týdnů mě vyhazovala. I proto jsem začal s návštěvami v Šangri-La šetřit. „Mluvíme spolu?“ přeptal jsem se dokonce Joriky.

„Ne!“ A rozpustila mě jak cukr na lžici. Ještě pořád jsem si to vybavoval, tu hrůzu. Stranil jsem se po tom slůvku kavárny jako čert kříže po čtrnáct dní. Teprve pak já sebral odvalu, i když ne dost fantazie. „Kolu,“ povídám zase banálně.

„Doufám s sebou.“

„Tady bych se, před tak hezkou dívkou, stejně na pití nesoustředil.“ A vypadl jsem na další týden. Ta chvíle s větou „doufám s sebou“ zůstala stejně nejhezčí chvílí za oněch sedm dní a stále jsem Joriku v duchu viděl, jak sedí v koutku Šangri-la, anebo stála, cosi myla, anebo něco připravovala se skloněnou tváří. Asi můj jed. Štrúdl totiž sotva, nepouštěli se tu do vaření. Ani do podobných akcí. Kráčelo čistě o pijáckou kavárnu. Vytrhl jsem se ze vzpomínek. Vzhlédl. Jakub mě sledoval zpod přivřených víček a Jorika opravdu něco čistila. Existoval jsem v těžišti, aniž by se vykytovalo blíž jednomu či druhému z

milenců, a přece nešlo o stejné vzdálenosti. Zato o vyváženost. O stejný počet mincí v obou kapsách, jak jednou řekl doktoru Watsonovi sám Sherlock. Připomínalo mi to i šťastné dětství s rodiči.

Ale potom jsem se probral úplně. Jako z hlubokého spánku, řekl by (pro změnu) Marlowe. „Ty tu dnes zůstaneš?“ přeptal jsem se Jakuba. Na to neřekl ani briliant a vyšel na chodbu. Osaměl jsem s krajně nebezpečnou servírkou.

I když to není krajta z Malého prince, věděl jsem. Ne, Jorindo, ty nejses tygrovitá! Ale srdce mi bušilo. Srdce mi vyletělo krkem z pusy. Rozléhalo se kosmem jako vábnička nad těmi velehorami. Vyčnívali vůkol bez přestání z mnoha pláten od Lukáše Kudrny a Václava Maliny. Buch! Stejně asi srdce tlučou všem Joričiným obdivovatelům, ne? Podobně jim ta srdce asi i poletují. A zdravý rozum?

Sbírka předsudků získaných v osmnácti. Zdá se však, že dnes má femme fatale mého života dobrou náladu. Zeptal jsem se: „Nebyly minulý týden náhodou prázdniny?“

Přikývla. Osaměle domyla skleničku, jako by čistila naše vztahy, ale mlčela. „A nebyli jste o prázdninách někde s Jakubem?“

„Po tom ti nic není,“ pohrávala si se mnou jako s myškou. Ale ještě mě neusmrtila. Kotě prozatím spalo. „Kam šel Kuba?“

„Přijde... Neměj strach.“ Její tvář se vyznačovala roztomilými dolíčky. Sice mi od jisté doby tykala, ale nic to neznamenal. Bylo to mechanické. Nekoukal z toho pomeranč.

Zamyslíl jsem se: „Nebyly nakonec ty prázdniny pro vás dva až moc dlouhý?“

To bylo nejapné. Ale mě nenapadlo, že třeba trávili dovolenou až na Rhodu a dodal jsem: „Vsadím křečka, že se vám zastesklo po kavárně.“ Skutečně jsem si to naivně maloval. Starosti s kavárnami mě totiž nepálily. Něco jsem o těch strastech přesto věděl. Úřady často podnikání nepřejí a jen barevný slunečník

pod oknem před historickou budovou stojí majitele kavárny i čtvrt roku běhání. Pro mě bylo ovšem Šangri-La ponejvíc úžlabinou vhodnou pro rande. Generátorem něhy. Azylem. I já sám se toužil stát kavárnou a tou jejich nejradši. I domkem pro ně. Ale muzeem ne.

Proč asi dneska přijeli s takovými zásobami? Aha, vzpomněl jsem. Bude přece vernisáž. „Ono to tu vlastně není zase tak osamělé, Joriko, co? Má-li člověk laptop...“

Minula mě cestou k oknu, shrnula si vlasy z hladkého čela, ostražitě si mě přes rameno přeměřila. Kuba přijde! slyšel jsem stále její varování. Ale vyslovila je velmi dětsky. Až komicky. Když se Kuba po chvíli skutečně vrátil, moc jsem se nepolekal. Ostatně krácel rovnou k ledničce. „Ty jsi tu ještě?“ ohlédl se po mně ledabyle. Ani nevím proč, ale skoro jsem rozmáčkl skleničku. Přece jen mám bobky? Ani tu sebemenší nitku odpovědi jsem ze sebe nevysoukal, zato rozvlněnou Joriku jsem si bezděky představil bez nitek. Jakýchkoli. Zavřel jsem oči. Spolkl jsem poslední bublinky. Zakuckal se. „Ještě jednu?“ povídám.

„Tam byl otazník?“ opáčila Jorika. Ani páru neměla o tom, že ve snách usrkávám ne tady, ale až někde na Divokém západě, ne kolu, ale whisky. Se sodou. Byl jsem tak trochu Walter Mitty.

Jorika otvírala další kolu. Pemberton, stálo za ní. Ta jinak brilantní barmanka se přede mnou klidně i neomaleně drbala otvírákem pod bradou. Jakub usedl k baru. Začali se o něčem dohadovat. Neumím o tom referovat. Z nějakého důvodu v tu chvíli má zvědavost opadla. Zvědavost množná ne, ale indiskrétnost, a ty dva jsem jen pozoroval, a to ještě jen periferně. Jakub uchopil kotě, začal ho hladit, jenže ono uteklo právě ke mně. Uchopil jsem je a znovu snil, že já sám provozuji Šangri-La a podobně jako Harry Houdini či David Copperfield tady vevnitř občas uspořádám cirkusové představení, přičemž týden předem po muzeu vylepuji plakáty. Právě podobné kejkle cíleně zvýší

návštěvnost a hosti budou chodit na kafe i dál, snil jsem. I bez kejklí. Vzhůru touto cestou k nebi – z Machochy! Jen výš a výš k prosperitě.

Nicméně jsem ve snu nefungoval sám, ale právě s Jorikou. Na chvíli jsem se stal Jakubem a tedy rybou ve vodě. Hbitostí. Žádný v branži se mi nevyrovnal. Leda Jorika. A ta mi radí. A ta mi radí, snil jsem. Už nejsem sám.

Obdobně to prý měli rozdělené Jakubovi rodiče. V těchto svých představách jsem hrdinnou práci kavárníků poměrně i chápal a měl dokonce vychozenou hotelovou školu první kategorie, tu v Mariánských Lázních, kde taky bydlí Páral, a k ní jsem přidal i vysokou školu cestovního ruchu v Táboře. „No, nejsme šipky?“ ptávala se mě v onom světě Jorika. „Lorenci, já tě mi-lu-ju! Nezačneš?“ A vážila si mě i jako experta na limonády, míchání nápojů a všestrannou reklamu. Na fantazii jako takovou. Není snad fantazie naším posledním útočištěm? I tak jsem snil, zatímco jsem pil, a motaly se mi před očima barevné fotografie, na kterých se těsně před otevřením kavárny líbala Jorika s Kubou. Seděla na vysoké stoličce, Jakub stál před ní a byli zachyceni půl vteřiny před polibkem. „Tak vypadneš?“ vytrhl mě z bublinkových světů.

„Ale jo,“ hotovil jsem se zmizet jako dým, i když mě poněkud zarazilo, jak vyjel. Obyčejně se choval značně korektně. Snad ho i tomu v těch lázních vyučili a stejný byl jeho táta.

„Počkej, zrovna jsem na chodbě potkal Maršaka,“ řekl. „Možná se ti to všechno jenom zdá, ale smíš nám prý chvíli pomáhat tady s kavárnou, tedy jestli chceš. Co říkáš, bavilo by tě to?“

„Aby ne. Jenže o tomhle nemá Maršak co rozhodovat.“

„A kdo? Abraham Lincoln? Jo, aha, ty by ses nudil.“

„Ale ne. Jen jsem fakt čekal, frajere, že tu Joriku necháš samotnou.“

„Samotnou s tebou?“ Potřásl hlavou.

„A na co budem tři?“

„No, můžeš se s náma třeba i jednou mimořádně napít. Ne?“

„To jako koly?“

„To jako koly. Vážně, ty srabe, dej si něco! Připadáš mi stále napůl v pánu. Ty jsi chodící mrtvola. Žiješ ve snu. Proč se nesebereš. Najdi si nějakou holku.“

„Musím hlídat.“

„Vážně? Ale odstartovaly volby. Lidi dnes nebudou do muzeí moc chodit. Půjdou volit. A vůbec, kvůli lidem tu nejsme,“ připojil anarchisticky. „A nemáš náhodou dneska narozeniny?“ optala se navíc Jorika. „A co Zeťová?“

„Včera jsme se zrovna sešli,“ začal jsem jako na její pokyn střeleně pábit. Bylo mi to terapií. „Včera totiž točila nový díl Česko hledá superstar.“

„A bodovals?“

„Aby ne. I bez protekce. Postoupil jsem do semifinále.“

„Ó. A co jsi zpíval?“ zeptala se Jorika.

„*Píseň pro Joriku*. Tu od Neckáře.“

„Líp než on, ne?“ zahučel Kuba. „To vítězství tě ale, koukám, nechává chladným.“

„To víte, prvořadě jsem, když bylo po všem, číhal tam za studiem u schodů na Helenu, až si to pohasí domů. Haberu, ten byl taky v porotě, jsem kvůli ní dokonce musel srovnat do lajny.“

„Palo žárlil?“

„Jo, ale měl smůlu. Pozval jsem Zeťovku do kina. Na film *Opravdická kuráž*.“

„A šla?“

„Vy ale máte kuráž, řekla. Povídám: Mně můžeš tykat. Zeptala se: Nejel bys do Řecku? Povídám: To bych jel, ale přece máš v Řecku chlapa. Ne? Slyšel jsem o tom. Chlapa na Rhodu. Kolose. Ty jsi na to už zapoměla?“

Byla do mě rozmarně zavěšená, procházeli jsme se parkem a ona po chvíli pípla: Víš, Lorenci, měla jsem skutečně v té zemi přítele, ale my se rozešli.

Vážně, kotě? Nezdálo se mi to nějak. Povídám: OK, jenže já radši chodím tady v Česku do kina. Ono je to takové rychlejší. Řekla: A pozveš mě předtím aspoň na zmrzlinu? A já řekl: I potom. No, a fakticky spolu chodíme. Ani tahle Helena Trojská neměla větší kouzlo.“

„Ale máš Hely doopravdy rád?“ zeptala se Jorika, která možná instinktivně tušila, že miluji jenom ji.

„Nemám. Je to sex.“

„A to nestačí?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ale tuhle jsem kvůli Hely dokonce složil i Sagvana. Na zem. Tedy jako Tofiho. Neřád jeden, opruzoval. Vůbec netuším, jestli to má zrovna on zapotřebí, ale vím, že jakmile se mnou a Hely chce ještě někdo třetí na kriket, pokaždé se šíleně vytočím. A pokud by mě nedržela na řetízku jako Krakena, snad jsem toho Sagiho ručně zazdil do Klementina.“

„Ale tys ho ušetřil, vid’!“

„Jistěže. Putoval do Vltavy. Koupe se ve studené vodě rád.“

„A ty to tedy s Hely táhneš dál?“

„Už je to tak,“ přitakal jsem poněkud zkroušeně. „A pokud, Joriko, s Jakubem okamžitě něco neuděláte, nejspíš si mě i vezme.“ „A dáš si pivo?“ broukla hezká barmanka a najednou jsme skutečně popíjeli dvanáctku. Sice mě možná i napadlo, zda s nimi neztrácím kapku čas, ale ve skutečnosti mě napadlo něco úplně jináčího. Zda ho se mnou neztrácejí oni dva. Ale kdy vlastně ztrácíme čas? Vždycky, když nevyděláváme? A pokud jsem čas utrácel s Jorikou a s Jakubem, co jsem utrácel všude jinde? Co jsem utrácel, když jsem doma osaměle snil? „Dneska jste nějaký hodní,“ podivil jsem se.

„Ale to snad vždycky, ne, Lorenci?“ pousmála se dokonale nevyzpytatelná Jorika.

„Kdepak. Pokaždé ne.“

„Ale jsme. Jen jsi asi doteď nedával pozor a soustředil se přesmoc sám na sebe,“ usedla proti mně, až jsem se zachvěl jako struna. Zase se zvedla. Znovu jsem se radši napil. Připadala mi jednak útlá, jednak jako rostlina. Měla něco v očích - a prach to zaručeně nebyl. Jaksi cudně se chvílemi ukrývala za oblý pult, sama podobně oblá. A vysoká. Vlasy jí padaly přes oko. Ano. Jako modelce. „Ještě?“

Kuba přikývl. „Nalij. Nikdo cizí sem stejně nepřijde.“ A já namítl: „Podle předpisu...“ A nedořekl jsem, Jorika hmátla pod pult pro pár láhví. „A co whisky?“

„Kterou značku?“

„A co oblíbenou značku rum?“ vystřelila skoro dětsky.

„Nebo fernet?“ hlesl Kuba. Tak či tak jsme vyzunkli po sklínce, což se kupodivu opravdu stalo. A já povídám: „Počkat! Nebude některý z vás takhle náhodou řídit?“

„Bude. Až ve dvě, Lorenci. Času habaděj.“ A kdosi navrhl, že upijeme i ze zásob becherovky. Kdopak ví, snad pro to existoval i logický důvod. „Alkohol se ovšem nemá míchat,“ povídám školometky. „Míchání je proti všem zásadám.“ Ale Jorika jen vyvalila oči. Kuba je naopak opět zamhouřil jako Marlowe. Zapálil si novou cigaretu. „A proti dobrým mravům. Ne?“ A já na to: „Taky to říkám.“ Ale Jorika mě vybídla: „Napij se ještě.“

Potom začala s Jakubem rokovat o něčem podstatnějším a já zas na chvíli ohluchl, takže nevím, co řešili. Byl koneckonců čas odejít, ale hovořili chvílemi i se mnou a mockrát jsem to předtím nezažil. Vlastně nikdy. Nikdy. Ve skutečnosti se mi možná i tohle jenom zdá! Ale třeba ne. Třeba ne. A pokud

odsud včas nevypadnu a nezmizím, třeba ještě všechno pokazím, leda by... Leda by zásadovost vážně byla posledním útočistěm lidí bez představitivosti.

„A co vodka?“ přisadil si někdo.

„Jo-o! Dáme!“ A slyšeli jsme slovo boží. A sice jsem vstal, ale jen abych zkontroloval stěny s náhle nedostatečně vertikálními obrazy oněch hor. Šangri-La se naklánělo. I okna. Zda je Jorika včera dobře umyla? Nebo kdy že je budeš mýt? Až zítra? Že je občas mýt musí, jsem si pamatoval, ale ona právě nevědomky omývala mou duši.

Místo hadru svírala v prstech sklínku. Slušelo jim to. Hotové sousoší. Celý můj dosavadní život se vyjevil jako čekání. Ano, v téhle vteřině. Ale na druhé straně jsem vzpomněl, co napsal Robert Louis Stevenson. Je lepší putovat s nadějí, než dorazit k cíli. „Hele, vy dva, a neříkal jsem vám to už před rokem, že se k sobě hodíte a nikdy se nezradíte?“

„Říkals to,“ zasmál se Kuba. „Ale pověz, co by se stalo, kdybychom se zradili? A to by mě vážně zajímalo, co bys dělal? Hele, Joriko, on to neví.“

„Už se to přece jednou stalo, ne?“ vybavilo se mi stísněně. „Už jste se přece jedenkrát rozešli. A to pěkně zbrkle.“

„No, a zase sešli,“ pousmál se Jaskub Pašek. „To by mě vážně zajímalo, jestli bys kamarádil spíš se mnou a mou novou holčkou, dejme tomu s nějakou Monikou, anebo zda bys někde popíjel s Jorikou a s jejím novým klukem, řekněme. Řekněme s nějakým Michalem.“

„A ty skutečně s nikým nechodíš?“ zeptala se mě Jorika. Zavrtěl jsem podle pravdy hlavou.

„Víš, ale my ti to moc nevěříme.“

„Vy?“

„No! Já a Kuba.“

„Tu Helenu ze Rhodu asi nesmím počítat. Co?“

„Ne. To je zpěvačka. Celebrita. Stojí mimo. Jo, a Lucku Vondráčků vynech taky, prosím. I Daru.“ A pila zhluboka. „A nekoukej ani po mé sestře.“

Po Katce?“ V tom se nemýlila. Skutečně mi kdovíproč připadalo, že má Kate hezčí nohy. „Já po ní přece nekoukám.“ lhal jsem, jako když tiskne. „Ostatně je zadaná.“

„A já snad ne?“ vyhrkla Jorika.

Chtěl jsem radši jít. Konečně.

„Kampak?“ vyhrkl Kuba. „Neutíkej. Kdo myslíš, že to zatáhne?“

„Ty?“

„Nechod' ještě. Dáme posledního bechera. Nebo to pletu? Nebo, Joriko, chlastáme od rána čistou vodku?“

„Tuzemák,“ usadila ho, sama stále podivuhodně střízlivá. Tu vstoupil mladý pár. Jorika vstala.

Skoro automaticky je oslovila, sotva našli stůl. Ital byl zaskočen jejím šarmem. Až tak zaskočen, že nepostřehl, nakolik se v kavárně konzumuje.

„Vy to zde vedete?“ ptal se Joriky. „Obdivuhodné. Nikdy bych si nepomyslel, že najdu muzeum a v něm uvnitř takovouhle krásnou kavárnici. Slunce, nezapadnete?“ Zavrtěla hlavou. Shrnula si vlasy. Řekla: „Kotvíme tu už roky... Nebo tedy rok. Předtím to vedli známí. Jakubovi. Ale lidi nechodí. Co si dáte?“ Franko a Ornella si objednali dvě pressa. Za tichého hovoru okukovaly štíty Nepálu, zatímco já zdůrazňoval, že na Kubu naprosto nežárlím a nikdy bych Joriku nesváděl. Leda v Benátkách. „Nad Ploučnicí.“ Ale tady? „Copak si nepamatujete, že jsem to nezkusil, ani když jste se tenkrát rozhádali?“

„Hm, jenže my se, Lorenci, rozhádali akorát na oko a kvůli tobě,“ ujistil mě Kuba. „Copak jsi to ještě doted' nepochopil?“

„Ne. Proč byste to dělali?“

„Protože jsme tě možná chtěli pozorovat jako brouka. Abychom viděli, co uděláš.“

„Protože, Lorenci, ty nechápeš vesmír,“ dodala Jorika, „a možná jsem skutečně chtěla prozkoumat, co všechno v takovém případě podnikneš.“

„Směrem k tobě?“

„Směrem ke mně.“

„Takže jsem zklamal?“

„Jak se patří!“ přikývla.

„Na celé čáře,“ dodal Kuba. Ještě se napil. Napodobil jsem ho a řekl jsem: „Jenže já tě, Joriko, nesváděl proto, že by to bylo legrační.“

„Neplácej. Nebo tě vážně praštím! A vůbec, tys mě sváděl. Jo. On mě sváděl, Kubo. Drže teď předstírá, že si to nepamatuje,“ rozhlížela se po pistoli i po Jakobovi, který se opět vypařil. Když jsem shlédl pod naše podrážky, tak tam taky neležel.

„A jo, támhle.“ zbystřil jsem ho u stolu Italů.

„Co si dáte dál?“ ptal se. A že prý Kapitána Morgana, to nás málem položilo. Ale Ornella se vesele smála.

„Joriko, naliješ jim?“ obrátil se ke své holce Jakub. Já seskočil ze stoličky, oběhl pult, stal se aspoň na pár vteřin barmanem, a než se vzpamatovali, našel jsem správnou láhev, začal nalívat, nerozlil ani kapku a ještě stačil neviditelně upít.

„Dej – to – sem,“ slyšel jsem Kubu. Plnil další tři skleničky. „Hej, proč to zunkáš z flašky, ty čuně? Jsi hluchej? Sedni!“ A já, on i Jorika jsme náhle drželi po sklínce. Ve vsí slušnosti jsem se obrátil k italskému páru tam pod Everestem a optal se jich: „Napijem se všichni?“

Ale Ornella a Franko Nero už byli pryč.

*

Nejvíc to zmizení milenců zaskočilo Jakuba. „Zaplatili?“

„Předem,“ ubezpečila ho Jorika. „Chlapi, copak si to nepamatujete?“ Jako mlhou jsem sledoval, že někdo jako Kuba pochoduje k východu a podobně jako myška se protahuje čímsi vedle mrazáku ven a do haly. Předtím přeškobrtal pár schodů v místech, kde je kavárna navždycky zúžena jako přesýpací hodiny. A najednou se vracel s náručí kornet. „To jsem, lidi, blázen, ti Italové jsou vážně fuč. Ej, gazdina, copak se propadli?“

„Možná až do Říma,“ pravila Jorika. „Ústí tam prý všechny cesty. Velmi tě prosím, Kubo, vrať ty zmrzliny.“

„A proč?“

„Protože si je necháme na léto, vid', Lorenci? Vid', že si to necháme na léto? Lorenci?“

„Ano, Joriko?“

„Dáš si s námi v létě korneto?“

*

„U vody?“

„Proč u vody? Prosím tě! Tady!“

„No, pokud tu zase nebudeme úplně sami,“ zamumlal jsem nejistě.

„A ty se s námi o samotě bojíš? Padavko!“

„Nebojím. Proč bych se bál?“

„To já nevím. Ale nejsme upíři.“

„Nejspíš ne. Já bych ale mohl být kapitán Jack Sparrow. Musím si jen dát bacha, protože jsem viděl i Hitchcockovo Psycho.“

Ale Jorika mě ujistila, že by Anthony Perkinse (herce z Psychy) bez problémů ulovila a vycpala jako drozda. Mě prý prozatím ne, já se nemusím bát.

„Tak to mi spadl kámen... Jak to, že bys mě nevycpala?“

„Protože bys za vycpání nestál,“ políbila si ladně konečky prstů. „Ale možná žertuju.“

„Jo? A nejsou žerty všude v Orientě a pod Pamírem vyhrazeny mužům?“ A zničehonic jsem před vnitřním zrakem spatřil imaginární léto, které už možná nikdy nepřijde, a Joriku uprostřed. Joriku, ještě krásnější než dnes. A Kafka říkal, že potřebujeme tři těžiště. Tři, abychom se udrželi na nohou a žili. Krásu...

Ty zbývající dva body stability jsem zapomněl.

„Dáme i peppermint?“

Vypadl jsem z role kapitána Sparrow, jak jsem do sebe vše obracel. Proč vlastně ty stálé změny? Nebo se mi taky zdají a od rána nasáváme čistě kapitána Morgana? Copak to nevím? A Flinta? Piráty z Karibiku? Nesl jsem ke rtům sklínku a k uchu mobil vyrobený z židle: „Depp? Loď, ahoj! Johnny, proč mi voláš? Tvou ženu jsem ještě dnes neviděl, i když tady dole se něco lepí. Hollywood? Co? Že dnes taky nepřijedeš? Ne, nic se neboří, ani svět. Toč si, toč, ale ne pivo,“ zamykal jsem v představách mobil na čtrnáct západů a na vysvětlenou dodal: „Už zas otravuje, ale toho si nevšímejte. Tihle herci, to je jako s Tofim. Tebe, Joriko, snad na hotelovce na Borech neučí, že se alkohol nemíchá? Nebo leda na zámořských lodích? Kubo, nevíš, co dělal Ilja Racek ve *Vrchní, prchni?*“

„Obsluhoval anglického krále? Co je s tebou, Lorenci?“

Obrátil jsem do sebe zase něco pikantního i za Jakuba a on si nalíval z láhve s nápisem Beefeater. A Jorika? Stále ještě jsem si ji nechtěl brát, jak jsem Jakuba horlivě uklidňoval. „Fajn, tak já ti věřím, Lorenci, ale posunul by ses?“ požádal mě s prsty na mé paži. „Ano, posunul by ses?“ poprosila mě s prsty na mé paži

Jorika. „Protože tady pán si chce přisednout, pokud ho teda nevidíš! Hej, vnímej, už jsi tady zbytečněj!“

Brilantně jsem seskočil ze stoličky. Strategicky ustupoval jejich kavárnou mezi veškerými ideálními těžišti, která se nám mezitím poněkud rozmnožila. Konečně jsem ustrnul, ale zase popošel. „Jo. Tady!“ civěl jsem upřeně na špičky svých bot. „Pól byl dobyt. Ne. Tady. Dobyt. A jsem perfektně prostorově vyvážen, milý Watsone. A pak povídám prezidentovi...“ Žvanil jsem a žvanil. Ale dodnes pamatuji měkké nože jejích očí. Když se mě dotýkaly, zatímco vysoký cizinec s culíkem se k nám pobaveně pootočil od baru, jako by to všechno dávno znal. Předvídal. Stokrát zažil. A prý: „Á, pan Lorenc.“

Byl to Páral.

*

Okolo muzea táhla mračna. Uvnitř pokračovala sobota bez lidí. Šli snad vážně volit. Jen Vladimír Páral přijel z Mariánských Lázní a neignoroval Šangri-La. Čmáral nám na nápojový lístek, než ho blahosklonně podal Jorice: „Madam, asi nebudu v podezření, že bych nepreferoval hezkou ženu. A to ani nemusí být úplně zralá,“ sledoval nevinně její prsa, až si na ně radši přitiskla kocourka. Pousmál se, vlepil jí letmý polibek na tvář a mezitím už na inženýra milostné chemie z dveří mávala jiná dáma. Odspěchal. Zase jsme osaměli. I když ne úplně. Třeba Johnnie Walker zůstal s námi a ti dva ho dokonce horlivě otvírali.

„Vy jste se zbláznili!“

„Možná. Ale my tě stejně nenecháme odejít,“ řekl Jakub zasmušile.

„Vy?“

„Smith, Wesson, já, Jorika a tenhle Johnnie Walker, Lorenci.“

„A kavárnu? Tu necháte padnout do věčnejch lovišť?“

„Ne-pros-pe-ru-je. I proto piju!“ zabroukal melodii z *Kmotra* a svébytně ji ukončil slovy: „Na-pos-led... I proto jsme do toho s Jorikou praštili. I proto jsme tě dnes přizvali.“

„Ale navždycky bys to tady nezavřel. Co?“

„Ale jo. Zavřel. A tebe taky zavřou. Pokud nedáš Jorice pokoj.“

„A když oživím tyhle prostory vystoupením pro hosty? Co třeba má imitace Felixe Holzmann? Tady leží rodina Knapova! A neznal jste Joudu?“

„Podívej, Lorenci, o komiku se pokoušet nemusíš,“ uklidňovala mě Jorika.

„Bylo by to zbytečné.“ Odmlčela se. „Dokonce i já znám pětatřicet lepších způsobů, jak skotačit, a čtyřicet pět daleko legračnějších kluků.“

„Fakt?“

„O tom tě, kapitáne, ujišťuji,“ stoupla si před nás s rukama v bok.

Vida, a přece na tácu nějak vybalancovala další tři skleničky. „Za vlast!“ „Do každý nohy!“ „Dneska první pití, pánové,“ volala Jorika. „Teprve začínáme! Víte vy vůbec, že s nikým, koho nemiluju, zásadně nepiju?“ zdvihla nejhezčí ze sklínek vysoko nad hlavu, otáčela ji v útlých prstech jako šroubkem v maticce a cinkla si s Jakubem. Hned, jak se rozpomněli, cinkli si taky se mnou. „Jako Marion!“ vhodila dobrůtku do krku. „Mňam! Hej, tady **Sommelier je gastronomický odborník a specialista na víno a nápoje i jejich kombinace s pokrmy! No, prostě celá já!**“

*

Zářila. Znovu rozlívala: „Oh, Johnnie, Johnnie, jen do toho! Oh, teprve on mi sedí. U toho, kluci, už zůstaneme. Jako Marion!“ hodila do sebe další sklínku. Ne, naprosto nic to s ní nedělalo. Vážně hotová Marion z Indiana Jonese. Pravou ženskou nerozbrečíte. A Sommelier?

Celá ona. Jakub radši zase šel, a než se vrátil, Jorika si místo něj tiskla k obličejí kotě. Vklínila nos hluboko do jeho hebké srsti a potácela se jako námořník. Kuba se tentokrát vrátil, jak mi připadalo, nějak strašně brzy, ale v tom jsem se mýlil. Uplynuly mezitím snad celé světelné roky.

*

Ale Jakub byl zase mezi námi a zdůraznil, že jsou pár. Zdůraznil i to, že máme otevřeno a ničím nebojkotujeme slušné, potenciální hosty. Nejsme hejsci uzavření jen do sebe.

„Přesto nikdo nechodí.“ konstatoval jsem.

„Lorenci, ale vyndal jsi ráno ceduli?“ vyhrkla zničehonic Jorika.

„Bože! To je fakt!“ A zmizel jsem. Vrátil jsem se k nim s plechovým poutačem.

„Vole, naval to!“ vyrval mi ceduli Kuba. „Ta patří před budovu! Pak má někdo chodit.“ A už jsme stáli ve dvoraně muzea před Maršakem.

„Hoši, co blbnete s tou cedulí?“

Ve třech jsme vypochoovali pod blankytné nebe. Chvíli jsme se motali na mrazu, než se někomu povedlo upíchnout barvotiskový poutač do túje. Maršak se k nám otočil: „Pánové, ta Jorika se vyzná. Ona vás opije! Už teď jste jako slívy. Já vás varuju!“ A nechal nás tam stát a sám svižně zmizel v kavárně.

Zvedl se severák. Bylo mi jasné, že někdo musí za Maršaka hlídat pokladnu a zásobu vstupenek, tak jsme s Jakubem zůstali v hale. „Na co čekáš?“ povídám mu po chvíli. „Vrať se do kavárny!“ A má láska k Jorice neměla důvod. Nešlo by ostatně o lásku, kdyby nějaký racionální důvod existoval. Prostě se to stalo.

„Poslyš, snad si tam Maršak nenalil?“

„A kdyby?“ hvízdal Jakub.

„Svatá prostoto. Vždyť ona mu ještě nalije ráda!“

„A nám už ne! Neměli jsme radši zůstat střízliví?“

„To si, Kubo, nemyslím. Ostatně mám názor, že jsem se provinil.“

„A to čím?“

„Že mi je Jorika už od přírody sympatická. Není to snad závažné provinění. Hele, prozrad' mi jedno. Proč jste byli tenkrát tak hrozně moc smutní?“

„A kdy?“

„Když jste se tu tehdy jen tak stavili. Nepamatuješ?“

„A jo. Víím... Proč tě to zajímá?“

„Protože jsem o tom pak pořád přemýšlel. I ještě teď. Tak smutně jste koukali. Jako byste se znova rozcházeli. Nebo jako by vám někdo umřel!“

„Neboj se. Kvůli tobě to nebylo.“

„Já víím.“

Ale proč se tenkrát ani jedinkrát nepodívali směrem ke mně, proč? To se mnou ještě nemluvila. Byl jsem tak sám. Možná ani nyní se mnou ještě nemluví a možná ani jeden z nich dvou. Třeba se mi všechno jenom zdá. Musím to ignorovat. Ji, jeho, lásku, všechno.

„My ti to nikdy neřekneme. Taky nemusíš všechno vědět. Byl bys pak moc chytřej. Jako Václav Klaus. To nikdo nemůže potřebovat, Lorenci. Dělej si práci, hlídej nás - a já budu chodit s Jorikou. Kapišto?“ Objevil se Maršak.

„Máte jít do kavártny.“ A čistě ke mně doplnil: „Mimořádné, dočasné volno, Lorenci.“

A tak jsme tam šli. V Šangri-La se chopili sklenek. Jorika už zlehýnka objímala Jima Beama. „Dáte si?“ chrastila čímsi, asi zátkami, a já a Jakub jsme se na sebe podívali.

„Nemusíme se bát!“ pokračovala svůdná Jorika, jako by zpívala šanson. „Od rána bílýho je přece tohlencto teprve naše první pitivo.“ A hlaholila jako na lesy. Už nebylo ticho. „A Joriko, nepropili jsme se do střízlivosti?“ povídám.

Zdvihla pod horami své dokonalé obočí, zatímco Kubovi klesla hlava k jejímu rameni. Jorika zvedla ukazováček a ukázala na mě: „To ty jsi tu střízlivý, jedině. Ty. Kubo, koukej, ten vůl se snad nikdy neopije.“

„A ještě si všechno pamatuje! Blbec!“ dodal. „Neumí žít.“ A z volebních místností ani parlamentu nikdo nepřijížděl, ale až umřu, vrátí se mi možná zrovna tahle vysokohorská scenérie ze stěn Šangri-La. Vrátí se spolu s etiketou na láhvi Jack Daniel's.

„A nepijem snad od rána právě Jacka?“ uslyším z mládí Joriku. A ona zase dodá: „Hej, ještě jednu!“ A zase bude nalívat svému Kubovi.

„Odskočím si,“ řekla. A když stanula u náhle nebezpečných dvou schůdků, zavlnila mi před obličejem prsty: „Jo, a doufám, že tu na mě ještě něco zbude, až se vrátím, gentlemani.“

*

Sotva Jorika zmizela, zeptal jsem podle svého logicky: „Kdy vůbec budete mít dítě?“

„Co?“

„Kotě přece nestačí.“

Jakub se ohlédl ke chladně vzdáleným vrcholům hor. Oba jsme v tu chvíli nějak chápali, že děti nestudí. A koťata, pravda, taky ne.

„No, zatím s náma spí tady Sommelier. Co tě potrefilo?“ A obešel pult. „Jo, tys dopil. Dáme Tequilu?“

„Proč ne? Se mnou to stejně nic nedělá.“

„Vidím. Co myslíš, bude i Jorika chtít?“

„Dítě?“

„Tequilu.“

„To já nevím. Do předchvíle vydržela, co my.“

„Že jo! Je úchvatná. Ne že ne. Výjimečná.“

„Bezpochyby.“

„S tím dítětem radši počkáme, až vystřízliví.“

*

Tu se Jorika vrátila, objala Jakuba, dala mu hubičku a přeptala se: „Co pijeme? Á... Taky si dám.“

Netušila to, ale pomyslně nás opalovala jako horské slunko, i když se ty pomyslné paprsky pojednou přicházely značně rozptýleny a čímsi prosyceny.

„Ale! Máme i slivovici?“ hlesl někdo a přešli jsme na slivovici bez výraznějších politických výkyvů. To jsem ještě stačil respektovat čas na velikánských Joričiných hodinkách, i když polohu ručiček jsem s každým odvrácením očí opakovaně zapomínal. A ještě jedno nechápu. Jak někdo může sletět z barové stoličky. Ale Kuba mi prozradil, že to jde. Sám prý vyslechl hotové přednášky na to téma a umí poskytovat i první pomoc. „Holt dobrej oddíl?“ povídám.

„Ne oddíl. Hotelovka. A učí se na ní ještě víc!“ A strčil do mě.

Rovnováhu jsem sice udržel, ale žďuchl do mě podruhé. Sletěl jsem, ale stála tu Jorika, našťestí, a ta mě podržela. Už jsem nebyl tak sám.

Už jsem nebyl tak sám a zase viděl chvíle, ve kterých jsem se do ní tak neuvěřitelně zamiloval, a chvíli, kdy přede mnou ve dvoraně poprvé stanula s Jakubem. Kdy vstoupili z dopoledního vedra. Zase jsem věděl, jak vyhlížela po jeho boku a že se zdála být propracovanou a vybroušenou skleničkou, kterou mi svět nastrčil do cesty. Kterou jsem náhle potkal jako bystřinu a zbystril v ideálním úhlu. Kdopak ví, ale možná jsem byl ten pravý. To nelze nikdy vyloučit.

*

Nikdy mi nikdo nepřipadal šťastnější, než ti dva v té dávné chvíli, na kterou si už sami nevzpomenou.

A kdyby o tu chvíli dobře pečovali, už by se určitě nikdy nepohádali. Měla tenkrát na sobě dost volné černé kalhoty, končily pod koleny a Jorika působila velmi sportovně, nicméně i jako jakýsi masožravý oddenek. Snad až z tropů. Vstoupili tenkrát banálně do muzea i mého života a byla to náhoda, ale i osud.

„Kde jste se tu vzali? Je přece neděle a kavárna má teda zavřeno. Nebo si snad děláte vlastní program a co chcete?“

„Děláme si vlastní program a co chceme,“ řekl Jakub.

„Budu vám tedy celý den posílat do kavárny lidi, co přijdou do muzea. Leda byste chtěli zůstat sami.“

„Ne, to nechcem,“ usmál se. A sebrali mi klíče od Šangri-La, zavřeli se uvnitř a já skutečně čekal, že tam spolu pobudou celý den, ale Jakub odjel.

Jakub odjel, a když Jorika otvírala i druhé křídlo dveří kavárny, uvnitř už existovala sama. Nemělo se to možná nikdy stát. Můj život by se ubíral jinudy, kdyby ji tam tehdy nenechal. Stačilo to k zamilování se.

„Je tu vůbec ještě něco k pití?“ vytrhl jsem se při pohledu na Joriku ze vzpomínky.

„Campari. Dáš si?“

„A co támhle Vetlín?“

„A vem rovnou i ten Modrý Portugal,“ dodal Jakub. A hlavně, že tu byla první, ohnivá láska, říká jeden klasik. Nevadí, že zanikla uhašena vodou, navždy ční věže zatopeného města.

Ale jsou lidé, kteří žádnou první lásku nepoznali.

*

„A proč tu vlastně nemáte nic na zub?“ nedalo mi to.

„Protože to jako upíři nepotřebujeme?“ odpověděla.

„Vy možná ne. Ale já musím do šesti večer vydržet ve službě.“

„Prosím tě, takhle ztřískaný? Má to cenu?“

Šel jsem se převléci a vyšli jsme na sluníčko.

„A nenechal tu Páral něco?“ vzpomněl jsem si v parku. A Jorika řekla: „Lorenci, máš pravdu, nechal.“ A obratem mi podávala **nápojový lístek**.

Na okraji Páral nechal podpis i dialog z chystaného románu:

„Pokud vás nikdo nenutí do sexu, je nejlepší žít ve třech.“

„?“

„U ničeho nechybí svědek.“

„A Bůh?“

„Dívá se až moc z dálky.“

„A dítě?“

„Ten třetí je vždycky dítě.“

Dívka v masce a centrum palačinky

(Příběh s Jorikou a mým synem)

„Vysvětlil byste mi matematický smysl těch obrazů?“ zeptala se dívka v masce.

Ani jsem se na ni nepodíval a řekl: „Na prvním obraze je nějaké dítě, asi můj syn, a protože je Filipovi zrovna dvanáct a Jorice je momentálně dvacet, tak až bude Jorice dvacet osm, a teprve se stane nejkrásnější ženou uprostřed vesmíru, bude mému sirotkovi, ochraňuj ho Pán Bůh, zrovna těch dvacet. A ona by s ním mohla chodit..“

„A kdo je Jorika?“ ptala se dívka v masce.

„Jedna servírka ve žlutých šatech, která se podle mého názoru zbytečně maluje, protože je i bez toho hezká až dost.“

„Ale Jorika se nejspíš aktivně maluje pro svého přítele, ne?“

„Možná. Možná to dělá pro celý svět. I tak je ale hezčí než nebe a sto kaváren dohromady, a proto se stala zjara 2012 centrem palačinky.“

„A proto se stala tohohle jara centrem palačinky?“ povytáhla obočí dívka v černém.

Ne, centrem palačinky. Centrem vesmíru! chtěl jsem vydechnout jako na celý kostel na celou galerii, uprostřed které jsme stáli, ale neřekl jsem nic.

„A ten druhý obraz?“ optala se dívka v masce.

„V něm je sama Jorika.“

„Ale já tam vidím dvě koťátka.“

„No! A to levé je Jorika.“

„A to pravé?“

„Snad její kluk?“ zeptal jsem se řečnický.

Dívka v masce vteřinu popřemýšlela. „Co ale ta polomrtvá myška, se kterou si koťata hrají?“

„Já nevím, jak lidi,“ odsekl jsem trochu přidušeně, „ale koťata bývají krutá. Oba ty obrazy namaloval Salvador Dalí dne 23. prosince 1990, když jsem ho - zrovna - fotografoval.“

„Hm. Aha. A Jorika? Tu jste taky někdy fotografoval?“

„To by chtěl každý,“ a vrtěl jsem takhle hlavou. „To by udělal každý - a co byste vy vůbec chtěla? A tak smutníte? Radši ještě jednou zakoukejte na první obrázek. Nebo snad není i veselý?“

„Ale jo,“ řekla dívka v masce.

„Tak vidíte, a to malé dítě si tam přece taky hraje.“

„Ale ne s myší. A já bych vlastně řekla, že nenajdete pod sluncem nic tragičtějšího, než rozpor mezi tou veselou scénou a marnou něhou, která je v srdci, a taky bych řekla, že je láska jako zelený oceán, po kterém Jorika popluje až do konce života, i když ne s vámi, a že ji nikdy nezradíte a vůbec to nevádí, když vám momentálně přijde zlá, protože vy nebudete smutný ani při smrti - s tou vírou, že vám bude rozumět aspoň po ní.“ A trhla sebou: „Co je ale na třetím obrázku?“

„No, to já nevím.“

„A koho máte rád, to víte?“

Přikývl jsem.

„A koho?“ ověřovala si neznámá, zatímco snímala masku až skoro jako Fantomas.

„Tebe, Joriko. Ale nechci, abys to opětovala, protože je to nemožné a já to vím. A jen bych si přál, aby sis někdy se mnou povídala, tedy když nebudeš mít zrovna jinou práci v kavárně.“

Zasmála se a asi po právu. „A co to ostatní? Jsi snad dítě? Jsi snad Dorotka? Jsi snad na nebi? Jsi snad vánoční stromek? Jsi snad ozdoba? Jsi zelený lístek do kina? Jsi snad zelený sršeň?" A sice si se mnou později někdy i povídala, ale měl jsem ji taky až do smrti na krku.

A ne samotnou.

Příběh dívky s lokýnkami

(Autentický záznam o setkání s jednou Joričinou známou)

Znal Joriku

a miloval

ji marně. A jak čas plynul, poznal

že dokonalá není

avšak jednou

byl v Rock´n´Wallu svědkem

jak hostila Dívku s lokýnkami

co kamarádkou její klidně mohla být

a nejen mohla, i podle všeho musela

a byla, ale jeho kamarád

už chtěl odejít. Tak za ním šel

a nezůstal

s tou Dívkou s lokýnkami

co přitom možná byla Jedinou a Pravou

zrovna tou Jedinou a Pravou

po Jorice, která už přece dokonalá není

zatímco Dívka s lokýnkami je

říkal si, zatímco Dívka s lokýnkami je

ale tu neznal a nevěděl, kam jít

kdo by mu řekl, kde jen bydlí

ta Dívka s lokýnkami

tak budu muset s Jorikou vždy žít

a Jorika mi vždycky bude tajit

kdo byla Dívka s lokýnkami

ta Veronika s houslemi